

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

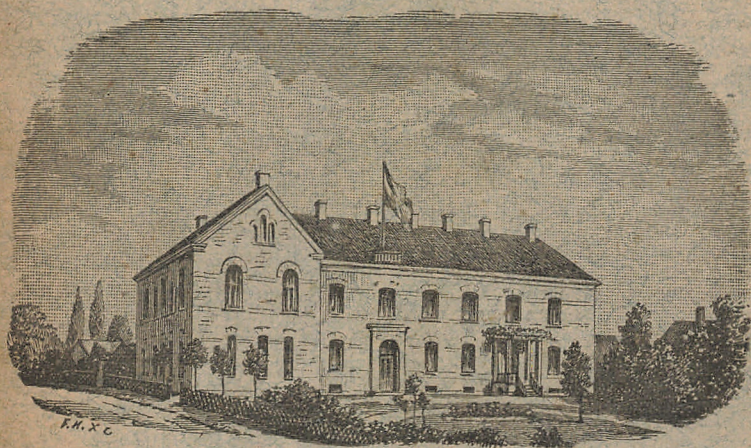
Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

MEDDELELSER

OM

ORDRUP LATIN- OG REALSKOLE

VED

H. C. FREDERIKSEN

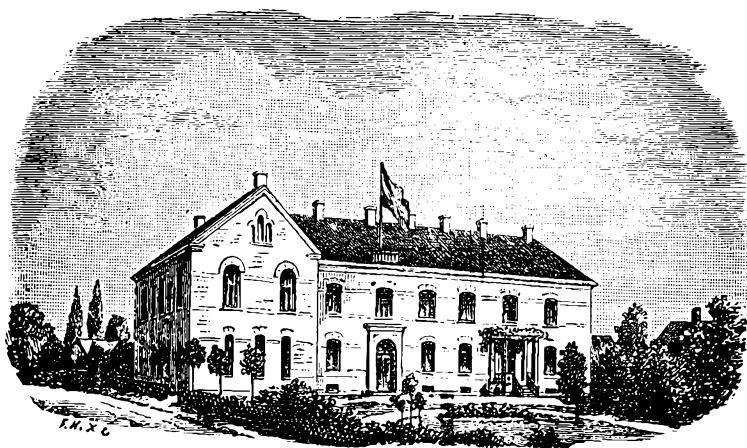

1895

Saa bæres da Barnet, det værnløse Kryb,
imellem to bundløse Kærlighedsdyb:
imellem en Moders Ømhed og hans,
der gav med sit Hjerteblod Korset dets Glans.

Wergeland.

MEDDELELSER
OM
ORDRUP LATIN- OG RE'ALSKOLE

VED

H. C. FREDERIKSEN

STEGE

MØENS AVIS BOGTRYKKERI VED L. M. TOMMERUP

1895

Thi yder min Sang blot et uset Frø
til Aandens evige Sommer,
da lad kun mit Navn forglemmes og dø! —
Koraldyret lig i den dybe Sø
jeg bygger dog med paa den voksende Ø
og bereder den Verden, som kommer!

Kaalund.

Skoleaaret 1894—95.

Indledning.

1.

De, der har fulgt vor Skoles »Meddelelser«, vil have lagt Mærke til, at der foruden de sædvanlige Oplysninger om dens ydre Gang og Forhold findes — dels direkte og dels imellem Linierne — et og andet vedrørende de dyberegaaende Strømninger.

Det hænger sammen med, at efter vor Opfattelse kan en Børneskoles og Ungdomsskoles *Maal* slet ikke bestemmes ved de Eksaminer, den forbereder til. Disse kan betegne Arten og Omfanget af dens *Undervisning*, — intet videre.

Men man kan ikke leve sammen i en Aarrække, ikke sjældent ti—tolv Aar, med Børn saadan, at man *kun* underviser dem; det skal snart mærkes, at et Menneske ikke kan leve af Undervisning alene; det kan hverken Disciple eller Lærere. Og man kan ikke sige, at har de *Hjemmet* at *leve* i, saa kan de i *Skolen* nøjes med at *undervises*; nej, de »*lever*« ogsaa i Skolen, saa

sandt der baade er Kammerater og Lærere; vi kan i det hele taget slet ikke drage den Slags Grænselinier. Hjemmets Betydning er i vor Skoles »Meddelelser« tidt nok fremhævet og skal her ikke fremhæves paany. Men hvor stor Betydning Hjemmet end har, — Skolens Betydning bliver stor endda.

Undervisningen og *Eksaminerne* er **Midler**, ingenlunde sikkert, at de endda i den Udstrækning, hvori de bruges, er de rette Midler eller de bedste Midler, for at det enkelte Menneske, og dermed Slægten, kan naa sit Maal og faa fuldkommet sin Gerning i Verden.

Det er jo et Gode, at Slægten gaar frem i Kundskab, og nogle Mennesker maa vel ofres, for at dette almene Gode kan naas. Men Ofrenes Antal kan dog blive *for* stort, og alle Skoler har ingenlunde samme Værdi, selv om de væsentlig meddelte de samme Kundskaber. Det kommer an paa, hvor Skolen lægger sit Maal, hvad Syn den har paa Slægtens Tarv og — er den en Eksamensskole — paa hele Eksamensvæsenet i Forhold til Slægtens Tarv. At Skolerne nu engang er til, og at Strømmen gaar i den Retning, hvori de arbejder, eller om man hellere vil: at de arbejder i den Retning, hvori Strømmen gaar, er jo en tvivlsom Eksistensberettigelse.

Det er en Lykke at læse, forske, studere, — vel at mærke, naar dette for et Menneske er ensbetydende med at *virke*. Men naar det snarere betyder — ja, det er en underlig Modsigelse, der kan ligge i Ordene! — naar det snarere betyder aandelig Lediggang og saaledes giver et kun lidet frugtbart Underlag for et senere Menneskeliv, saa er det alt andet end Lykke.

Ja, det er godt at arbejde i Oplysningens Tjeneste, som det hedder, -- ja, vel at mærke, godt for dem, der virkelig har Lys at bringe Børnene og de unge Mennesker; det er en Lykke at faa Lov at være med, ja at faa endog en beskeden Plads inden for Døren. Men det er jo en bekendt Sag, at Lys kan betyde meget forskelligt, at Lys ingenlunde altid gaar i Spænd sammen med Lykke, at Kundskabens Lys kan lade Personligheden sidde og fryse i Mørke. At være »halvstuderet« er ingen Lykke; at have stirret sig forfængelig og blind paa Videns Lys, Forstandens Lys og være bleven uimodtagelig for de andre Lys, f. Eks. det, der skinner ud over Livet fra det sunde, trofaste daglige Arbejde i Hjemmene, i Værkstederne, ude paa Marken, — det er en daarlig Lykke. At være med ved Sokrates's, ved Platons Tale, det var en Lykke, — og kan være det den Dag i Dag; der var — og er — megen Oplysning at finde i de hedenske Visdomstempler. Men blev saa Sjælen dog vildfarende derinde, og intet Lys viste videre ud, — hvad blev det saa til med Lykken? Skolelivet er hverken mere eller mindre end en *Hovedpart* af Menneskelivet; ud over Synerne fra Barndoms- og Ungdomstiden kommer Mennesket i en vis Forstand aldrig; og blev Skolen ikke et aandeligt Udsigtspunkt paa Vejen, en Station, som det modne Menneske senere kan vende tilbage til, da blev den kun af liden Værdi og tog med sit Oplysningsarbejde større Ansvar paa sig, end den ret vel kunde bære.

Ja, en Skoles Maal er stort. I samme Grad den fatter denne Storhed, bliver de Midler, den bruger, kære og betydningsfulde for den; i samme Grad bliver

derfor ogsaa dens Undervisning dygtig og til virkelig Lykke for dens Disciple.

2.

Hvad er saa Maalet ?

Det Spørgsmaal minder om et andet og lignende :
Hvad er Livet ?

Svarene paa den Slags Spørgsmaal kan aldrig gives een Gang for alle i fuldt færdige, fast formulerede Sætninger. En Skole er et levende Væsen. Liv giver Udvikling. Under Indflydelse af nye Mennesker og Tanker føder Udviklingen og Livserfaringen nye Tanker, der befrugter, begrænser, udvider de alt foreliggende Tanker, og det, der stod for os som vort Maal, udvides, uddybes, begrænses med dem.

Saa kan vi, naar vi skal besvare det foreliggende store Spørgsmaal, ikke naa videre end : til forskellige Tider at gribe enkelte Sider, enkelte Lyspunkter, af det uendelige Indhold. Og saaledes har da **Ordrup Latin- og Realskole** igennem sine aarlige »Meddelelser« paa forskellig Maade peget hen i den Retning, hvor den ser sit Maal og sin Opgave ; snart har den meddelt en af de Taler, hvormed en Søndag eller en Arbejdsdag i Skolen er bleven indledet, snart et Digt, snart en længere Afhandling om et af Menneskelivets og Skolelivets dybere Anliggender.

Et saadant Ord, der griber om det centrale, er for os og for dem, der følger os, det samme som Kompassnaalen for Sømanden. Et Ord, vi har faaet kært, er som et Spejl, hvori vi kan se os selv, er som en Ven, i hvis Selskab vi kan finde os selv, er som en Daabskilde, hvori vort Sind fornyes. Jo dybere Ordet er, jo mere Betydning har det for os.

Det, hvorom vi denne Gang vil samle os, er efterfølgende Digt af *Chr. Richardt*. Skulde det for os have nogen Mangel, maatte det vel være den, at ikke Bestyreren selv eller en af de tonegivende Lærerkrafter ved Skolen har skrevet det; men det er dog sikkert nok vort eget alligevel, for det indeholder, hvad Skolen som Personlighed bygger paa som sit Underlag.

3.

Vasen.

En Kunstner stod engang ved Smelteovnen.
 Det skønne Kar, hans Skaberevne danned,
 det skal nu støbes, nu i denne Time.

Han havde ikke sovet mangan Nat
 ved Tanken om sin end ufødte Skat:
 Det gælder, om hans Form er rigtig stillet;
 det gælder, om hans Brændsel vil slaa til,

om let og lydig Malmen smelte vil! —
 Thi mægtigt er hans Værk, i Kæmpemaal
 han formet har en underdejlige Skaal,
 og mellem Nymfer, mellem Løv og Blomster
 hans Vase bære skal et Gudebilled,
 dannet af Mesterhaand: en skøn Apollo
 med Solen som en Glorie om Panden. —
 O, maa nu Billedet paa Vasens Væg
 blot træde frem i rene, klare Præg.

Der staar han hos den høje Form paa Stigen,
 mens Blæsebælgen puster, Ilden øges;
 nu kun et Tegn, — og Formens Dække løftes,
 og alt det hede, glødende Metal,
 som nu i denne Time støbes skal,
 udgyder sig i fulde, varme Strømme,
 som i et Persekar de røde Druer.
 Ja, Formen fyldes; Vasens Fod og Bugning
 de maa nu lystre smukt hans Kunstnersnille
 og runde sig saa ganske, som han vilde.
 Det lykkes for ham; just i denne Stund
 maa hans Apollobilled lønlige fødes,
 og vinde Skikkelse fra nedentop ad,
 alt som den tunge Strøm der inde stiger.
 Ja, nu er Gudens Bue kommen frem!
 nu Haand og Arm! nu Skulder, Hals og Hoved!
 han ved det, skjønt han ikke skuer dem —
 Velkommen, Fostersøn, velkommen! — Himmel,
 nu mangler kun det øverste mod Randen,
 kun Lokkerne, kun Glorien om Panden!

Han ser til Ovnens. Ilden blusser lystig
 og smelter lydig, hvad den smelte skulde :
 de blanke Masser, han lod kaste i den.
 Men er der nok Metal! Det sortner for ham.
 Mon han har regnet rigtigt! — Ve, hvis ikke!
 Nej. Nej, der er ej nok, der fattes noget! —
 Afsted! Og som en rasende han styrter
 ind i sin Bolig, fulgt af sine Svende.
 »Der, der! tag Fadene, tag Kar og Kruse,
 alt hvad her er af Tin, — men skynd jeg, skynd jer!
 Nej, mer endnu — tag Lamper, Kandelabrer,
 alt, hvad her er af Bronze; skynd jer, Svende!
 Nej holdt! tag Sølv med, de svære Skaaler,
 vælt det i Ovnens, før det er forsilde, —
 det gælder Glorien om Apollos Hoved,
 det gælder Kunstnerglorien om min Pande!»

Og som i Vanvid flyver han tilbage,
 mens Blodet stormer heftigt ham til Hjertet
 langt raskere, end nu Metallet flyder.
 »Hæld i! Hæld i!« Og fra Stilladsets Tinde
 han kaster, vælter Tin og Sølv og Bronze,
 alt som det rækkes ham af rappe Hænder.
 Tilsidst han raaber: »Intet er for kostbart!«
 og river sig sin bedste Skat fra Brystet,
 sin tunge, gyldne Kæde, Fyrstegaven:
 »Gaa med, sæt Glansen du i Glorien!»

Saa daaner han. Men Formen langsomt fyldes,
 alt som det nye Malm af Ilden smeltes,

mens Svendene se til i lydløs Tavshed.
 Og da han vaagner af sin Feberhede
 paa Lejet, hvor hans Svende havde bragt ham,
 afkølet selv, som nu hans dyre Støbning,
 og gør sig stærk
 og vakler hen at se sit stolte Værk,
 alt medens Formen tages fra hinanden :
 da skuer han med henrykt Faderøje
 sin Vase blinkende i Solens Straaler,
 og fra dens Runding mellem Løv og Blomster
 i faste, undsleltelige Præg,
 med Gloriens Straalelinier klare, nøje,
 sin Gudeskikkelse, den stolte, høje !

Jeg læste noget saadant om en Kunstner.
 Da bad jeg i mit Hjerte : Giv, o Gud,
 naar ved din Aand du vil mit Hjerte danne
 og efter Sønnens Lignelse mig støbe,
 at jeg maa villig række alt dig hen,
 hvad til dit Naadeværk du maa begære :
 alt, Sølv og Guld, og Liv og Lyst og Lykke !
 og lade al min Egenvillie smeltes
 i Prøvelsernes Ildovn — om du vil det —
 til Tro og Haab og lydig Kjærlighed,
 til fulde, varme Strømme, du kan bruge.
 Støb til dit Rige af min Sjæl et Kar !
 Men ømmer jeg mig ved at give fra mig
 den Malm, du kræver, ræddes jeg for Ilden,
 — jeg ved det, ved det : Intet er for kostbart ! —
 O fyld da efter med din rige Naade,
 at Jesu Billed dog maa vorde synligt !

Tag Hjertets Blandings-Erts for Sølv og Guld!
 Urene Slagger tag for ædle Malme!
 Ja mindre, Herre! -- thi som Abraham,
 der bad for Sodomas ugudelige,
 maa jeg bestandig sætte Budet ned. —
 En lille Tro, en fattig Kærlighed,
 et bange Haab, en Længsel mod dit Rige,
 tag dem for Lydighed og Kraft og Renhed,
 og nøjes for en Vase med et Lerkar!
 Thi da din Hellige paa Korset døde,
 da selv du sagde: Intet er for kostbart!
 Var det da ej, fordi din Kærlighed
 i Leret vilde Sønnens Billed møde?

4.

Tale og Billeder.

Tale og Billeder som dette Digt indledes i Regelen vor Dag med; vi bevæge os indenfor et vidt Omraade; der er jo et rigt Skatkammer at tage af, naar vi først bliver lidt hjemme deri.

Det kan saa i denne Sammenhæng gentages: Et Ord, vi har kært, er som et Spejl, hvori vi kan se os selv, er som en Ven, i hvis Selskab vi kan finde os selv, er som en Daabskilde, hvori vort Sind fornyes.

Som vort Legeme hver Dag trænger til at renses, saaledes ogsaa vor Sjæl; Ordet, hvori vi mødes med os selv, er et daglig tilbagevendende Renselsesmiddel. Og

som vort lille Barn hver Dag trænger til at vadskes, pusles, svøbes af kærlige Hænder for at kunne trives og føle sig til Pas, saaledes trænger vor Sjæl hver Dag til at svøbes i et Guds Ord, et Aandens Ord, en Sandheds Tale, om vi aandelig skal trives og gaa Dagen godt igennem. Ordet kan skifte efter vor Udvikling, vore forskellige Oplevelser, i det hele efter vort forskellige Behov, et gammelt, kendt Ord kan efter en Tids Forløb vende tilbage og blive nyt igen; hvormeget og hvad vi hver Dag trænger til, kan være højest forskelligt; men trods alle Forskelligheder i Indhold og Udstrækning maa et Væsen, der er skabt til evigt Liv, hver Dag mødes med noget evigt, om Livsspiren skal udfolde sig.

Ud af Sange, Taler, Fortællinger, Digte danner der sig saa Indtryk og Billeder i Børnenes og de unges Sind, -- varigere og betydningsfuldere, jo mere vi, der er de ledende, kan præge disse Stunder med noget af det, vi selv har indvundet som vort Livs Udbytte. Igennem Barndoms- og Ungdomstiden drager saa det ene Billede efter det andet ind i de unge Sjæle og anbringer sig selv der i deres indre Billedkammer. Der kan de tilsyneladende hænge ubrugt længe, men skal nok vide at melde sig til Tjeneste som levende, nærværende Venner, naar Livet har dem behov.

5.

Foredrag og Oplæsninger for enkelte Klasser.

Hvad her er meddelt som gældende for Skolen som Helhed, kan suppleres med, at fhv. *Rektor Lefolii* i to ugentlige Timer udenfor den reglementerede Undervisning har holdt Foredrag for VI. og V. Klasse med vor Sagatid som Baggrund, og lige saa hjemme i den som i de nye og nyeste Strømninger i vor egen Nutid har han af sit rige Forraad kastet Lys over forskellige af de store menneskelige Spørgsmaal.

Cand. mag. Chr. Branner har jævnlig for VI. — V. — IV. — stundom har III. været med — holdt Foredrag og læst op. Emnerne har været: *Den klassiske og Den romantiske Litteratur i Frankrig*; særlig *Molière, Racine* og *Victor Hugo*. Desuden har Hr. Branner læst: *Sophokles: Antigone, Holbergs Julestuen*, samt Dele af *Grundtvigs Kæmpelivets Undergang i Norden*. Endvidere læst om *Hekse og Hekseprocesser i Danmark*. — For Mellemlasserne har Hr. Branner i fortællende Form gennemgaaet de vigtigste *nordiske Gudesagn* paa Grundlag af *Edda*, samt *danske Konge- og Heltesagn* efter *Sakse*. Sluttelig har han for de samme Klasser læst *Shakespeare: Et Julekvad paa Prosa*.

Disse Foredrag og Oplæsninger har, ligesom enkelte om lignende Emner i tidligere Aar afholdte, haft til Hensigt at orientere Eleverne i de øverste Klasser lidt paa saadanne Omraader, hvor den daglige Undervisning som Regel ikke kommer.

Med det Beslag, som den samtidige Litteratur og Aviserne i Reglen lægger paa Folks Tid og Læselyst, bliver det vel mere og mere almindeligt at træffe unge Mennesker, der trods en lang Skolegang i en »højere« Skole er aldeles uvidende paa mange Punkter, hvor den »almindelige« Dannelse kræver et vist Maal af Kundskab. Savnet føles tidt nok stærkt af dem selv, uden at de rigtig ved, hvor de skal hen og faa det afhjulpet.

Nu kan man sikkert ikke forlange, at Eleverne i en Latinskoles øverste Klasser skal have Interesse og Forstaaelse nok til med Udbytte paa egen Haand at læse f. Eks. Sofokles, Dante, Victor Hugo og den Art Litteratur, eller skaffe sig Kendskab til de store Kunstneres Liv og Værker. Erfaringen viser i hvert Tilfælde, at det kun er sjældne Undtagelser; man fødes jo ikke med Forstand paa Kunst og Litteratur.

Paa den anden Side kan Skolen ikke paatage sig at perfektionere sine Elever paa alle Aandens Omraader, det vilde kun blive noget paaklistret noget, der vilde foregribe et nødvendigt senere Selvarbejde; — men eet kan Skolen gøre: den kan paa dette Punkt gøre det samme, som den jo gør paa de fleste Punkter, hvor der er Tale om Kundskabsmeddelelse, den kan give et Grundlag, hvorpaa der kan bygges videre, søge at vække sine Elevers Sans, aabne deres Øjne og Øren. Ved at læse et Værk af en berømt Forfatter højt og ledsage det med et forklarende Fordrag kunde man maaske hos en eller anden vække Interesse for at gaa videre en Gang i Tiden, bidrage til at give Tilhørerne Forstaaelse og Glæde over den store Kunst. Maaske turde dette ogsaa

være dette bedste Middel til at bekæmpe Smagen for de daarlige Romaner.

Som det af foranstaaende vil ses, er det, der er gjort i Aar, kun spredte og højst ufuldstændige Forsøg paa at virke hen imod dette Maal; men det er Skolens Haab ad Aare at kunne bringe disse Forsøg i en fastere Form og naa til at give en nogenlunde tyldig Udsigt over de største Skikkelser i den almindelige Litteratur- og Kunsthistorie.

Større Fornøjelser og Udflugter.

Vi har i det forløbne Aar haft :

1. *Skovtur.*
2. *Skolebal* — begge med stor Tilslutning af Disciple og Skolens Hjem. Fra Ballet bringer Skolen *Hr. Blomsterhandler Wolff* en særlig Tak for den Glæde, han beredte os.

Der er dernæst afholdt

3. *Koncert* til Fordel for fattige i Ordrup.
Nogle af de ældre Klasser har gjort
4. *En Udflugt til zoologisk Have* paa Frederiksberg under *Hr. Lefoliis* Ledelse.
- Nogle af de yngre Klasser har gjort
5. *En Udflugt til Tøjhuset og Runde Taarn* under *Hr. Høgsbros* Ledelse.

6. III. Klasse har været i *oldnordisk Museum* med Hr. Branmer.

Der har ingen Fodboldkampe været i Aar med fremmede Skoler. Derimod drives Fodbold, Langbold og Cricket daglig, bl. a. i Gymnastiktimerne.

Bibliotek og Samlinger.

Ungdomsforeningen har testamenteret Skolen sit *Bibliotek*; Foreningen har saaledes, før den afsluttede sin Virksomhed, læst sin nærmest liggende Opgave. Biblioteket bestyres af cand. mag. Christiansen.

Med megen Tak har vi modtaget
en stor Ægsamling af Hr. cand. *Lefolii*,
en stor Mineraliesamling af Hr. *Grubeejer Jensen*, Risør.

Desuden er der anskaffet:
et Skab til disse to Samlinger,
nye Landkort, og
Gymnastikmateriellet er eftersat og delvis fornyet.

Før vi i det følgende giver Meddelelse om alt, hvad der vedrører *Undervisningen* i snævrere Forstand, har vi endnu at bringe et Afskedsord til to af vore Lærerkræfter, der forlod os hen mod Slutningen af dette Skoleaar.

Hr. og Fru Høgsbro.

Det er over 12 Aar siden, *Hjalmar Høgsbro* kom til os som Lærer i Skolen og Tilsynshavende i Skolehjemmet. Nogen Tid efter optoges Frøken *Maren Knudsen* i vort Hjem som Medhjælperke hos os ved Lærergerningen. — Det varede ikke saa mange Aar, før Frøken Knudsen blev *Fru Høgsbro*; de to Ægtefæller satte Bo tæt ved Skolen og vedblev at virke i den med al deres Kraft, indtil de nu i April 1895 af ydre Grunde maatte forlade os. De leder nu begge Undervisningen i Reerslev Sogneskole et Par Mil fra Slagelse.

Det er vel oprindelig Hjalmar Høgsbros Fader, *Folketingets nuværende Formand: Sofus Høgsbro*, der pegede i Retning ad Skolen i Ordrup, da Sønnen vilde begynde paa Lærergerning. Tidlig var nemlig Hr. Sofus Høgsbro med sit aabne Øje for aandelige Bevægelser, ogsaa for de ganske smaa, bleven opmærksom paa Skolen i Ordrup; i dens begyndende Gæringstid var han blandt de første, der opdagede det spirende Liv; og han var *den* første, der offentlig og mere end een Gang pegede paa den lille Skole i Ordrup. Under en senere, temmelig haard Kamp om et Princip-Spørgsmaal, — en Kamp, der maatte have vidtrækkende Følger, og som endte med en for Skoleværket ikke betydningsløs Sejer — var næst efter *Pastor Hohlenberg* Hr. Sofus Høgsbro med sin Forstaaelse og sin Avtoritet til megen Hjælp for os. Da Grundstenen i 1883 blev lagt til vor nuværende Bygning, var han til Stede, og han har — ogsaa efter at Skolen blev Eksamensskole — fulgt den

med Kærlighed og Forstaaelse. Vi kan ikke tage Afsked med Sønnen uden her med det samme at takke Faderen for trofast Hjælp og Tilslutning.

Hjalmar Høgsbro og hans Hustru har i mere end een Henseende været med til *at bygge vor Skole op*.

De var en Støtte for os, og *deres Hjem* var en Støtte for os. Den store Skole havde i deres lille Hjem en lun og sikker Plads, det mærkedes ud over hele vor Bygning, gennem alle Klasserne, ind gennem Lærerværelset — og videre ud.

Hvad *Bjørnson* engang har skrevet om en af dem, der »skrives om«, passer godt paa Hjalmar Høgsbro:

Det var just hans Ære: Staa jævnt i Lag
og ej ta'e Plads,
men bredved de andre sit ærlig Tag
foruden Stads.

Han vidste ret godt, hvad han selv var værd; ud over *det* vilde han ikke; store Ord var ham en Modbydelighed. Jævn som han var hans Hustru; men hun trængte mere end han til hyppige Besøg i Synernes Land, til Poesi og Begejstring. Hun søgte og fandt i *sin* Verden megen Rigdom til sit Hjem og til vor Skoles Børn.

Det *hjemlige* i Skolen, i Omgangstonen mellem Lærere og Børn og mellem Lærerne indbyrdes havde i de to Mennesker en stærk Støtte. — Fru Høgsbros Undervisning og Samliv med de mindre Børn i Skolen vil sikkert gennem lange Tider præge den. Det var

Moderen i hende og det moderlige Vidnesbyrd, der hovedsagelig samlede Børnene om hende.

Med Hensyn til *den ydre Orden* staar vi alle i stor Taknemlighedsgæld til Hj. Høgsbro som Skolens Inspektør. Han har præget to Ord ind i os, der vel ogsaa engang kommer til at staa som Indskrifter etsteds i vore Stuer :

Hver Ting paa sit Sted.

Eet Sted til hver Ting.

Og ve den iblandt os — lige fra den mindste og op til Lærerne og Bestyreren, der ikke rigtig havde faaet nemmet den Visdom! Mere end een Gang har Inspektør Høgsbro konfiskeret en af Bestyrerens egne Bøger, naar denne ikke havde faaet skrevet Navn deri.

Hvad *Fru Høgsbro* sagde os til Afsked, skal staa som en Magt, nu hun er borte.

Husk, sagde hun til Lærerne: Nu bedømmer I Børnene! — Men om ikke mange Aar bliver det *Børnene*, som kommer til atbedømme *jer*! — Lev med dem, saa Dommen over jer kan falde godt ud.

Og til Bestyreren sagde hun: Jeg har set, hvor Ordet stundom maatte kæmpe sig frem over Deres Læber, naar De skulde indlede Dagen, og de ikke syntes at finde Tilslutning nok, eller naar De ikke følte Dem stærk nok selv. Jeg siger til Dem: Lad aldrig Deres personlige Vidnesbyrd forstumme i Skolen, og bliv ikke træt af at tale Kristendommens Sag til Børn og Lærere.

Til Slutning om Hjalmar Høgsbro følgende betegnende lille Begivenhed.

Da Grundstenen var bleven lagt til Skolebygningen

den 21. April 1883, bad Bestyreren hver af de tilstedeværende, der kunde sige : Uden mig kan dette Værk ikke lykkes! om at mure en Sten ind ved Siden af eller oven paa Grundstenen. Flere forstod dette Ord (der for Resten er let nok at misforstaa), som det blev sagt, og murede deres Sten ind i Huset. Høgsbro led under, at han ikke forstod det ; han syntes ikke — beskeden, som han var — at han med Sandhed turde kalde sig selv uundværlig.

Saa blev Højtideligheden til Ende. *Han* murede ingen Sten ind.

Om Aftenen fulgte han en af Skolens Venner, nu afdøde *Folketingsmand Haastrup*, til Jernbanestationen. De talte sammen om Dagens Begivenhed, og Høgsbro benyttede Lejligheden til at lette sit Hjerte for Byrden, der trykkede ham. Haastrup forklarede ham da Meningen med Ordene; hans Tankegang var denne : Intet Menneske har i Hovmod Lov til at kalde sig selv uundværlig, men et Menneske har heller ikke Lov til i falsk Beskedenhed at kalde sig selv overflødig. Den, der har søgt og faaet en Plads i Livets Gerning og har taget den som *sit Kald* og føler sig sat ind i Tilværelsen for at tage sin Part af *denne* Gerning som en Opgave fra Gud, — han ikke blot *tør*, men han *kan trøstlig* sige : Uden mig gaar dette Værk ikke ; svigter jeg, saa mangler der een af Kræfterne paa *sit* Sted ; der er aldrig overflødige Kræfter ; Høsten er stor, Arbejderne er faa. — Hver enkelt Sten er kun saare lidt i det store Hus, men kan dog ikke undværes. Har den ene Sten Ret i at sige : Jeg er overflødig, saa kunde alle de andre sige det samme ; — hvad blev det saa til med Huset !

Disse og lignende Tanker gik ind i Høgsbro. Nu

forstod han Ordene og kunde sige til sig selv: Ogsaa jeg er nødvendig, paa *min* Plads, for at dette Skoleværk kan lykkes.

Paa Vejen til sit Hjem gik han saa, — det var nu sent paa Aftenen — ene ned i Bygningens Grund. *Nu vilde han mure sin Sten ind.* — Han var jo imidlertid uvant med Arbejdet, og da han havde faaet Stenen lagt og slog paa den med Murskeem for at give den det sidste solide Tryk ned i Kalken, saa — gik den i Stykker! — Var det et Varsel? — Nej; han var jo enig med sig selv om, at han kunde og vilde være med i Værket; han vilde ikke have en Plads i Livet, hvor det nærmest var ligegyldigt, om han var der eller ej; han *vilde have* sin Sten med i Bygningen.

Saa tog han Stumperne bort, murede en ny Sten ind; og nu gik det godt. Stenen gik ikke itu. Den ligger der endnu og bliver nok liggende i Grunden, saa længe Huset staar.

Men ingen her vidste noget om dette, før »Høg« — som vi kaldte ham — selv fortalte os Historien ved Afskeden, da Lærerne var samlede i hans Hjem. Lad dette Træk saa staa som et talende Vidnesbyrd om ham, idet vi takker ham og hans Hustru, for hvad de har bygget op i vor Kreds.

Disciplenes Forældre og Værger.

Hr. Kgl. Fasanjæger Albrechtsen, Kongelunden paa Amager.

- Gartner Andersen, Ordrup.
 - Grosserer Andersen, Ordrup.
 - Kroforpagter Andersen, Bellevue.
 - Entreprenør Andersen, Kjøbenhavn.
 - Oberstløjtnant Bang, Kristiansholms Batteri.
 - Pastor Baumann, Sognepræst i Magleby paa Amager.
 - Grosserer Benzou, Ordrup.
 - Assistent Bolbroe, Ordrup.
 - Gartner Brandt, Ordrup Krat.
 - Forpagter Brasen, Damgaarden, Klampenborg.
 - Grosserer Carlsen, Ordrup.
 - Grosserer Cohen, Ordrup.
 - Docent Crone, Charlottenlund.
 - Stationsforstander Dahl, Gentoft.
 - Tandlæge Detlefsen, Kjøbenhavn.
 - Snedkerm. Dige, Ordrup.
- Enkefru v. Ditten, Christiania.

Hr. Arbejdsmand Eriksen, Ordrup.

- Gartner Ferdinandsen, Skovshoved.
- Skolebestyrer Frederiksen, Ordrup.
- Konditor Friese, Kjøbenhavn.
- Bagermester Garn, Taarbæk.
- Politibetjent Geertsen, Ordrup.
- prakt. Læge Halvorsen, Saksøbing.
- Forpagter Holstein-Rathlou, Ordrup.

- Hr. afd. Friskolelærer Hansen, Ubberup ved Kallundborg.
- Forstander Hansen, Vældegaard Kvindeskole, Gentofte.
 - afd. Tømmermester Hansen, Ordrup.
 - Restauratør Hinsch, Ordrup.
 - Dyrlæge Hoffmeyer, Ordrup.
 - afd. Fabrikant Hviid-Petersen, Ordrup.
 - Manufakturhandler Iversen, Ordrup.
 - Ølhandler Jensen, Ordrup.
 - Købmand Soph. A. Jensen, Maribo.
 - afd. Kapelmusikus Jensen, Kjøbenhavn.
 - Fabrikejer Ferd Jensen, Kjøbenhavns Møllestensfabrik.
 - Gartner Jensen, Taarbæk.
 - afd. Løds Jensen, Taarbæk.
 - prak. Læge Gilbert-Jespersen, Ordrup.
 - Lærer Vel-Jeppe, Gylling ved Horsens.
 - Skomagermester Johansen, Taarbæk.
 - afd. Direktør Kiilsgaard, Nakskov.
 - Slagtermester Kierulff, Christianshavn.
 - Pastor Kragh, Sognepræst i Jersie ved Havdrup.
 - Musikdirektør Krause, Stockholm.
 - Litograf og Stentrykkeriejer Kruckow, Ordrup.
 - Revisor Knox, Kjøbenhavn.
 - Købmand Kunst, Ordrup.
 - afd. Proprietær Lassen, Landsledgaard, Møen.
 - Fabrikejer Lind, Kjøbenhavns Pakkasetabrik.
 - Fabrikant Løw, Ordrup.
 - afd. Jernbaneentreprenør Madsen, Kjøbenhavn.
 - Grosserer Martens, Ordrup.
 - Telegrafist Ove Meier, Libau.
 - afd. Fabrikant Mygind, Ordrup.
 - Forpagter Møller, Søgaard, Holbæk.

- Hr. Dr. juris Overretssagfører Møller, Kjøbenhavn.
- Musiker V. Nielsen, Kjøbenhavn.
 - Restauratør Nielsen, Charlottenlund.
 - Bagemester Nielsen, Ordrup.
 - Civilingeniør Th. Nielsen, Buenos Aires.
 - Arbejdsmand Olsen, Ordrup.
 - Gartner i Charlottenlund Slotshave Olsen, Ordrup.
 - Gartner Petersen, Skovshoved.
 - Handelsrejsende Petersen, Hellerup.
 - Stabssergeant Petersen, Jægersborg.
 - afd. Overbanemester Petersen, Skovshoved.
 - Skoleinspektør Petersen, Ordrup Kommuneskole.
 - Skovløber Poschmann, Dyrehaven, Klampenborg.
 - Smedemester Poulsen, Ordrup.
 - afd. Restauratør Rasmussen, Ordrup.
 - Konditor Rasmussen, Charlottenlund.
 - Veksellerer Reimann, Strandvej, Charlottenlund.
 - afd. Partikulier Richardt, Kjøbenhavn.
 - Grosserer Riis, Ordrup.
 - Partikulier Rønne, Ordrup.
 - Tømmermester Saunte, Skovshoved.
 - Snedkermester Schiøth, Ordrup.
 - Gartner Skjöldager, Taarbæk.
 - Sognelæge Sleisner, Ordrup.
 - afd. Grosserer Steffens, Kjøbenhavn.
 - Barber Steffensen, Ordrup.
 - afd. Snedkermester Svendsen, Ordrup.
 - Købmand Svendsen, Kjøbenhavn.
 - Pastor Sørensen, Sognepræst ved Garnisons Kirke, Kjøbenhavn.
 - Gaardejer Terp, Brakker ved Kolding.

- Hr. Direktør, Fabrikejer Tuxen, Ordrup.
 — afd. Grosserer Westergaard, Chicago.
 — Skolelærer Vestergaard, Gentofte.
 — Købmand Vett, Guldborg.
 — Fhv. Landmand Voigt, Ordrup.
 Fru Nanny Woll, København.
 Hr. Blomsterhandler Wolff, Charlottenlund.
 — Baron Zytphen-Adeler, Jægersborg.

Følgende Institutioner og enkelte Personer hjælper Disciple med Pengebidrag eller staar paa anden Maade i særligt Forhold til enkelte af Disciplene:

- Hds. kgl. Højhed Kronprinsesse Lonise,*
Frøken Marie Hassager, Kjøbenhavn,
 » *Louise Gude, Roskilde,*
Fru Andrea Hansen, Ordrup,
Hr. Fuldmægtig Neergaard, Kjøbenhavn,
De Puggaardske Legater ved Hr. Fuldmægtig
Lehmann,
Det Classenske Fideikommiss,
Staten,
Kjøbenhavns Amt,
Gentofte-Ordrup Kommune.

Disciplene.

Skolen tæller ved disse Meddelelsers Udarbejdelse i Maj 1894 141 Disciple underviste af 19 Lærere (se

Side 32) i 16 Klasser, nemlig 6 Fællesklasser, 4 Realklasser og 6 studerende Klasser. 32 af Disciplene bor paa Skolen, Resten er skolesøgende Disciple fra Ordrup og omliggende Byer, samt fra Kjøbenhavn.

Disciplene er saaledes fordelte i Klasserne (de studerende og Realklasserne betegnes her og i det følgende med Romertal, Fællesklasserne med almindelige Tal):

VI. Klasse	} sprogl.	Discipeltal	1
		mat. naturv.	3
V. „	sprogl.	„	3
IV. studerende Klasse		„	4
III. „	„	„	4
II. „	„	„	4
I. „	„	„	6
IV. Realklasse		„	9
III. „		„	9
II. „		„	5
I. „		„	16
6. Fællesklasse		„	15
5. „		„	13
4. „		„	13
3. „		„	7
2. „		„	12
1. „		„	17
		Ialt	141

Eksaminer i 1894.

Til *Afgangseksamen for studerende* indstilledes i Sommeren 1894 VI Klasses 5 Disciple, der alle bestod: 2 med 1. Karakter, 2 med 2. og 1 med 3. Karakter; de 2 var sproglige, de 3 matematiske. Til *IV. Klasses Hovedeksamen* indstillede sig dens 5 Disciple, der alle bestod. Til *almindelig Forberedelseseksamen* indstillede sig IV. Realklasse 4 Disciple, der alle bestod; dog kunde kun de to indstille sig *ved Skolen*; de andre to manglede en Del i at have været Disciple den lovbefalede Tid. Karakterlisten findes omstaaende.

Eksamenstilsynet.

I den ikke korte Aarrække, hvori her er holdt afsluttende Eksaminer, har **Skoleinspektør P. V. Petersen** ved Ordrup Sogneskole vist Skolen den Velvillie hvert Aar at være Statens Tilsynsmand ved de skriftlige Prøver. Fast, sikker og rolig som den, der repræsenterer Samfundets Ordenskrav overfor de unge Mennesker, er han tillige deres Ven, hvis Vel og Ve ligger ham paa Hjerte; derfor føler de sig betryggede og støttede ved hans Nærværelse. De skylder ham deres Tak; Skolen bringer ham herved sin.

Afgangseksamen for studerende 1894.

Navn.	Dansk			Fransk	Engelsk	Tysk	Latin			Historie	Græsk	Fysik	Points	Karakter
	Fri Opg.	Bund. Opg.	Mdtl.				skrftl.	mundtlig						
								læst	ulæst					
Frants Richard Høeg Brask	g+	mg+	mg+	mg		mg	g+	mg+	ug	ug?	mg	mg+	99	Første
Valdemar Andreas Vestergaard . . .	mg.	mg	mg	mg		mg+	g?	mg+	mg	mg+	mg	mg÷	95 ¹ / ₃	Første

Navn.	Dansk			Fransk	Historie	Tysk	Matematik				Fysik		Points	Karakter
	Fri Opg.	Bund. Opg.	Mdtl.				skr. Aritm.	mdlt. Aritm.	skr. Geom.	mdlt. Geom.	mek.	kem.		
Kristiau Arent Kallerup	g÷	g	g÷	g+	g÷	g+	tg÷	g+	tg÷	g+	g÷	tg	49 ¹ / ₃	Tredie
Baldur David Lichtinger	g÷	g+	mg÷	mg÷	mg÷	mg÷	mdl	mg	mdl+	ug÷	mg÷	g+	62 ² / ₃	Anden

Fjerde Klases Hovedexamen 1894.

Navn.	Dansk		Fransk	Tysk	Latin	Græsk	Historie	Geografi	Naturh.	Aritmetik	Geometri	Points	
	skriftl.	mdtl.										i alt	i Afslutn.
Julius Thorvald Hansen	mg+	ug	mg+	mg÷	mg÷	ug÷	mg	mg÷	g+	mg-	ug	75 ² / ₃	33 ² / ₃
Jens Christian Knudsen	mg	mg+	mg+	mg÷	tg	g	g+	g+	tg	mg+	mg	54 ¹ / ₃	27 ¹ / ₃
Gudmund Nyeland Brandt	mg	mg+	mg÷	mg+	mdl+	g÷	mg+	ug÷	mg	g+	mg	50 ¹ / ₃	34 ² / ₃
Ingeborg Francisca Carlsen	mg	ug÷	ug	mg+	g-	mg+	ug÷	mg	mg+	mg	ug÷	73 ² / ₃	36 ¹ / ₃
Christian Henr. Nissen	g+	g+	ug÷	mg	tg÷	g	mg+	mg+	g÷	g÷	tg+	46 ¹ / ₃	24

Almindelig Forberedelseseksamen 1894.

Navn.	Skriftlig Dansk	Mundtlig Dansk	Engelsk	Tysk	Fransk	Historie	Geografi	Naturh.	Regning	Aritmetik	Geometri	Naturalære	Orden	Points
Johan Vilhelm Poul Egternach Winther	mg	ug÷	ug÷	mg+	mg	mg+	mg	mg+	tg	mg÷	ug÷	mg+	mg	110
Ingvor Michael Hunter Olsen.	g	mg÷	mg÷	g÷		mg÷	g÷	tg	ug	mg	mg÷	mg	mg	85 ¹ / ₃

Eksamenskandidater i 1895.

Til Afgangseksamen for studerende :

Dagmar Vett, Datter af Købmand Vett, Guldborg,
Karen Vel Jeppe, Datter af Lærer Jeppe, Gylling, *Tora
 Frederiksen*, Datter af Skolebestyrer Frederiksen, Ordrup,
 og *Olaf Sørensen*, Søn af Sognepræst Sørensen ved Gar-
 nisonskirken i Kjøbenhavn ; — de 3 første mat.-naturv.,
 den sidste spr.-historisk.

Til Fjerde Klasses Hovedeksamen :

Hans Georg Voigt, Søn af forh. Landmand Voigt,
 Ordrup, *Gerhard Kunst*, Søn af Købmand Kunst, Ordrup,
 og *Christen Hansen*, Søn af afd. Friskolelærer Hansen,
 Ubberup, alle 3 spr.-historiske, — *Olaf Thygesen Kragh*,
 Søn af Sognepræst Kragh, Jersie, indstiller sig til Til-
 lægseksamen i Latin og Græsk.

Til alm. Forberedelseeksamen :

Olaf Vestergaard, Søn af Lærer Vestergaard, Gentofte,
Hans Chr. Andersen, Søn af Entreprenør Andersen, Kjøben-
 havn, *Peter Terp*, Søn af Gaardejer Terp, Brakker ved Kol-
 ding, *Bertel Jensen*, Søn af Købmand Soph. A. Jensen,
 Maribo, *Charles Petersen*, Søn af Handelsrejsende Petersen,
 Hellerup, *Eigil Halvorsen*, Søn af prakt. Læge Halvorsen,
 Saksjøbing, og *Anthøn Møller*, Søn af Forpagter Møller,
 Søgaard ved Holbæk.

De forskellige Undervisningsfags ugentlige Timetal.

1894—95.	VI. spr. Kl.	VI. mat. Kl.	V. spr. Kl.	IV. stud. Kl.	IV. Realkl.	III. st. Kl.	III. Realkl.	II. st. Kl.	II. Realkl.	I. st. Kl.	I. Realkl.	6. Fælleskl.	5. Fælleskl.	4. Fælleskl.	3. Fælleskl.	2. Fælleskl.	1. Fælleskl.
Dansk	2	2	2	2	3	2	4	3	3	3	3	4	4	6	7	7	7
Oldkendskab (Saga)	2	2	2		1	1	1	1	1	1	1	1					
Oldnordisk	1	1	2														
Tysk			2	3	3	2	3	2	2	2	2	3	4	5			
Engelsk	2	2			4		3		4		4						
Fransk	3	3	3	2	2	3	3	3	3	3	3	4					
Latin	7		8	7		7		6		6							
Græsk	6		6	4		4											
Bibelhistorie	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	
Historie	5	5	4	2	3	2	2	2	2	2	2	2	4	3	3		
Geografi					2	2	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	
Naturhistorie					2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	
Naturlære	3	6	2		2		2										
Matematik		9			5	5	4	4	4	4	3	3					
Regning						1	1	1	1	3	2	2	3	3	3	3	5
Tegning									1	1	1	2	2	2	1	1	
Skrivning									1	1	1	1	2	3	3	4	5
Gymnastik	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3
Sang		1			1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kvdl. Haandb.									4	4	4	4	4	4	4	4	4
	35	35	36	35	34	36	33	36	36	36	35	33	32	33	28	27	23

I den ene Fransktime har III Klasse i omtrent Halvdelen af Aaret haft Dansk.

Skolens Lærerkræfter.

- Bestyreren:** *Dansk* med IV., II.; har haft en ugentlig Sagatime med Mellemlklasserne og i en Del af Aaret læst op og talt for VI., V., IV. Indleder Dagen i Skolen og i Reglen Søndagen i Skolehjemmet.
- Pastor Hohlenberg** har ikke undervist i dette Skoleaar.
- Fhv. Rektor Lefolii:** *Nordisk Oldkendskab* i VI. — V.
- Frøken Ida Olsen:** *Tysk* i IV., III., II., I., 6., 5 og 4.; *Engelsk* i IV., III. og I.
- Cand. phil. Scheuer:** *Dansk og Historie* i VI. og V.; *Oldnord.* i VI.
- Cand. mag. Branner:** *Fransk* i hele Skolen; *Engelsk* i VI.; *Historie* i IV., III. og I., *Oldtidens Historie* i VI., og V. — Har jævnlig holdt Foredrag og Oplæsninger for de højere Klasser og Mellemlklasserne.
- Frøken Anna Tommerup:** *Historie* i 6., 5., 4., 3.; *Dansk* i 4., 3., 2., 1.; *Bibelhistorie* i 3. og 2.
- Stud. mag. Rasmussen:** *Tysk* i V. *Mat.* i IV., III., I. *Regn.* i IV., III., II. *Geografi* i IV., III., II., I. *Latin* i I.
- Løjtnant Holger Nielsen,** Skolens Inspektør: *Gymnastik* gennem hele Skolen. *Skrivning* i II., I., 6. og 5., *Regning* i I. og 6., *Tegning* i II., I., 6., 5., 4., 3.,
- Cand. phil. V. Plockross:** *Matematik* i VI. og II., *Fysik* i III.
- Frøken Agnes Hansen:** *Haandarbejde* med Skolens Piger, *Skrivning* i 4. og 3.
- Frøken Mea Frederiksen:** *Engelsk* i II. *Realkl.*, *Dansk* i 6. og 5., *Regning* i 4.

Sanglærer Jørgensen: Sang gennem hele Skolen; underviser privat en Del af Disciplene i Violinspil.

Cand. phil. Lefolii: Naturhistorie i hele Skolen; Geografi i 6., 5., 4., 3., 2.; Regning i 5., 3., 2., 1.

Stud. theol. Bondesen: Bibelhistorie i III., II., I., 6., 5., 4. — Har en Tid under Husfaderens Fraværelse indledet vore Søndage.

Cand. mag. Christiansen: Inspektør i Skolehjemmet. Oldnordisk i V.; Dansk i III. og I.; Latin i IV. og III.; Historie i II.

Stud. mag. Nikolaj Branner: Græsk i III., Latin i II.

Lærer Jessen: Fysik i VI., V., IV.

Dr. phil. Østrup: Græsk i VI., V., IV.

Cand. mag. Kejser: Latin i VI. og V.

Pastor Ohlmann har ved Sygdom været forhindret i at overtage Undervisningen i Kirkehistorie i de højere Klasser, saaledes som det ved Skoleaarets Begyndelse var bestemt.

Hvad Disciplene ved Pastor Ohlmans Fraværelse har maattet savne, er delvis søgt erstattet gennem Rektor Lefoliis og Bestyrerens Foredrag.

Stud. mag. Gøtsche er Skolens faste Vikar.

Som **Klasselærere** har efterfølgende ført det særlige Tilsyn med de enkelte Klasser:

1. Kl.	}	<i>Frøken Anna Tommerup.</i>
2. „		
3. „		
4. „		<i>„ Agnes Hansen.</i>
5. „		<i>Løjtnant Nielsen.</i>

6. Kl.	<i>Frk. Mea Frederiksen.</i>
I. „	„ <i>Ida Olsen.</i>
II. „	„ <i>Mea Frederiksen og Hr. Lefolii.</i>
III. „	<i>Hr. Lefolii.</i>
IV. „	<i>Hr. Branmer.</i>
V. „	„
VI. „	<i>Hr. Plockross.</i>

Husordningen.

Husordningen i Skolehjemmet er følgende : Børnene staar op Kl. 6¹/₂ og har tre Kvarter til at gøre sig færdige i. Kl. 7¹/₄ Morgendrik, derefter Leg hjemme eller i Skoven, som er 5 Minutters Gang fra Skolen, Fodbold e. l. til Kl 9. Med samtlige Børn og Lærere indledes saa Skoledagen, som det er kristne Menneskers Trang og Glæde. Undervisningstiden varer for de mindste Børns Vedkommende i Reglen til Kl, 1, for de andre til Kl. 2 eller 3. Fra 10⁴⁵ til 11¹⁰ spises Frokost; ved Tineskifterne derefter er der 10 eller 15 Minutters Ophold, der tilbringes paa Legepladsen. Om Sommeren tages i Reglen en af Formiddagstimerne til Badning i Øresund. Iøvrigt gives der ikke sjældent Tilladelse til, at en Klasse med sin Lærer faar en Spaseretur eller Leg i det fri til Forfriskelse og Opmuntring under Arbejdet. Om Vinteren benyttes Sneen og Isen i stor Udstrækning. Kl. 3 spises til Middag. Derefter Friluftsliv til Kl. 5¹⁰; saa læses der Lektier; de yngre

forbereder sig under en Lærers Tilsyn, de ældste paa egen Haand. Kl. 7 $\frac{1}{4}$ spises til Aften. Omkring Kl. 9 gaar de yngre i Seng under en Lærers Tilsyn; de ældre har Tilladelse til at sidde noget længere oppe, som Regel til Kl. 10. For Størsteparten af Børnenes Vedkommende leder Husfaderen selv Dagens Afslutning i Sovesalen. I de lyse Sommeraftener er vi ikke meget inde; men naar Aftenerne bliver mørke, tilbringer de Børn, der er færdige med deres Lektier, deres Aftenfritid enten i Dagligstuerne eller i den opvarmede Gymnastiksal med Læsning, Spil, Leg, frivillig Gymnastik e. l. Om Søndagen foretages som oftest større Udflugter, efter at Hjemmets Medlemmer, smaa og store, har været samlede til Søndagsgudstjeneste Kl. 9. Hveranden Søndag tilbringer Børnene i Reglen i deres Hjem. Ferierne tilbringes ogsaa i Børnenes Hjem, naar der ikke er nødvendige Grunde til en anden Ordning. De Børn, der har langt til deres Hjem, ser vi med Glæde hos os i de mindre Ferier, men i Sommer- og Juleferien er det baade en sjælelig og legemlig Nødvendighed for Hjemmets ledende Medlemmer at være helt fri.

Almindelige Bestemmelser og Ordensregler.

Disciplene medbringer ved deres Optagelse i *Skolehjemmet*: Seng med Tilbehør, derunder indbefattet Tæppe til at brede over Sengen om Dagen samt en Senge-

Forligger; endvidere Kommode eller et lille Skab, Stol, Børstetøj, Børsteforklæde, Vandfad, Toiletsager, samt Spiseske, Teske og Gaffel. Hvert Stykke Tøj og hver Genstand, der medbringes af Fosterbørnene, maa være forsynet med et tydeligt og varigt Navnemærke.

Ethvert Barn, der optages som *skolesøgende* Discipel, medbringer Attest fra den Skole, det forlader, samt Vaccinationsattest.

Børn, der optages i Skolehjemmet, medbringer tillige Lægeattest.

Skolen betragter det som givet, at den, naar der i en Familie, som har skolesøgende Børn, udbryder en smitsom Sygdom, straks faar Meddelelse herom.

Er Sygdommen Skarlagensfeber, Difteritis eller en anden farligere Sygdom, er det nødvendigt, at alle Disciple fra Hjem, hvor der er en saadan Sygdom, ikke søger Skolen, før al Fare for Smitte er forbi.

Derimod vil det under en af de sædvanlige godartede Mæslinge- eller Kighosteepidemier eller andre mindre farlige smitsomme Sygdomme i Reglen ikke være nødvendigt at formene Disciple fra saadanne Hjem, hvor disse Sygdomme findes, Adgang til Skolen.

Hvor ikke Sygdom eller nogen anden paatrængende Grund gør det nødvendigt at forsømme Undervisningen, kan Skolen som Regel ikke give Tilladelse til, at nogen Discipel udebliver; dette gælder ogsaa over for Forlængelser af Ferierne. Den holder det for sin Pligt at øve Børnene i Respekt for regelret Arbejde. Ønskes en Elev fritaget for Gymnastik, bedes skriftlig Meddelelse derom tilstillet Skolen. Ligeledes maa enhver Discipel, der ønskes fri for at være nede paa Lege-

pladsen i Frikvartererne, være forsynet med et skriftligt Ønske derom fra Hjemmet.

Det tillades som Regel ikke Eleverne at bruge Fritiden til Læsning eller andet Skolearbejde.

I det hele *maa Skolen indstændig anmode om Hjemmenes Medhjælp til, at dens almene Regler og Bestemmelser for Arbejdets Gang og for hele Samlivets faste Ordning fastholdes af Disciplene.* At vænne Børnene til en ordnet Brug af deres Tid og Evner, at vænne dem til Orden med deres Klæder, deres Skolebøger, Stilebøger, Pennalhuse, Gymnastiksko, og hvad der ellers er dem givet, og hvad de har med at gøre; at vænne dem til at medbringe til rette Tid, hvad der er dem paalagt; at have rent Trykpapir i Bøgerne; at faa ny Navneseddel paa en Stilebog, naar den gamle er uordentlig; at følge Paalægget om at faa nyt Bind om en Læsebog, naar det gamle er ubrugeligt; at faa Gymnastikskoene reparerede, naar vedkommende Lærer har paalagt det, uden at slige Paalæg atter og atter skal gentages; at have Orden paa deres Arbejdsplads og i deres Skolerum; at betragte et Hverv, der overdrages dem, et Tilsyn, som betros dem her paa Skolen, som en Tillid, der vises dem, — alt dette har en meget stor Betydning, baade for at Undervisningen kan blive saa frugtbringende som muligt, og fordi det udvikler deres Evner i flere Retninger, ikke mindst deres Karakter. De Krav, som en vel ordnet Skoleorganisme i saa Henseende stiller til Disciplene, vil, naar disse i Troskab og Lydighed lærer at bøje sig for dem, i det smaa som i det store, give saavel den enkelte som Samfundet et betydeligt Tilskud af Kræfter. Da Bøgerne mange Aar igennem udgør en stor Del af

Børnenes Verden, gælder det ikke mindst at paase, at disse behandles med Hensynsfuldhed. En Lærer, der er nidkær for sin Undervisning, og som jo derfor vel nok stundom kan fristes til at se lidt mere paa, om Lektierne er godt lærte, end om Bøgerne er godt behandlede, betragter det langtfra som Overgreb, hverken fra Bestyrerens eller fra Hjemmets Side, naar han bliver gjort opmærksom paa en Discipels Brud paa god Orden med sine Bøger; han vil tværtimod med Taknemmelighed modtage en saadan Henvendelse som en Haandsrækning.

Bøger, Overtøj, Sko o. s. v. maa være tydelig mærkede, og Overtøjet maa være forsynet med solide Stropper.

Da Elevernes Skolemad ikke maa have i Klassen, maa Madkassen være forsynet med en Rem eller Snor, saa at den kan anbringes paa Knagerækken i Skolegangen, hvis Eleven ikke har Tornyster eller Pose.

Skriftlige Vidnesbyrd om Disciplene.

Fem Gange i Løbet af Skoleaaret, nemlig

1. Gang sidst i Oktober,
2. — ved Juletid,
3. — først i Marts,
4. — - - Maj,
5. — ved Eksamen,

faar Disciplene skriftlige Vidnesbyrd hjem i en dertil indrettet Bog; hver Lærer giver Vidnesbyrd for *sit* eller

sine Fag; desuden gives der Meddelelse om Disciplenes Orden og Opførsel. Inden disse Vidnesbyrd udfærdiges og vedtages i deres endelige Skikkelse, gennemgaaes og drøftes de for hver enkelt Discipels Vedkommende paa Lærermøderne, hvor samtlige Lærere er til Stede. Skulde der ellers i Aarets Løb være noget at meddele Hjemmet, sker det mundtlig eller gennem Brev. — Daglige Karakterer gives ikke.

Betalingsvilkaar.

For et Barn, der optages i Skolehjemmet, betales der 800 Kr. om Aaret indtil III. Kl. inkl., i IV. Kl. 900 Kr., i V. og i VI. Kl. 1000 Kr., heri indbefattet Skolepenge, men ikke Vadsk. Betalingen erlægges fjerdingaarlig forud. Udmeldelse sker med et Fjerdingaars Varsel.

For skolesøgende Disciple betales om Maanedes:

1. Fællesklasse	6 Kr.
2. —	8 —
3. og 4. —	10 —
5. » 6. —	12 —
I. og II. Klasse	14 —
III. » IV. —	16 —
V. » VI. —	18 —

Af Søkende, der samtidig besøger Skolen, betaler den ældste fuldt, de andre hver 2 Kr. under normal Betaling. Udmeldelse sker med fuld Maanedes Varsel.

Til Inventarium betales af hver Discipel 4 Kr. om Aaret (2 Kr. i November og 2 Kr. i Februar). Disse Penge betales ogsaa af dem, der har hel eller halv Friplads.

For nye Disciple betales 4 Kr. i Indskrivningspenge.

Forsømmes Skolen i længere Tid paa Grund af en Discipels Sygdom eller paa Grund af Sygdom i vedkommendes Hjem, betales der for den Maaned, i hvilken Sygdommen begyndte, og for den næste.

Enhver Discipel, der indstiller sig enten til Afgangseksamen for studerende, IV. Klases Hovedeksamen eller almindelig Forberedelseksamen betaler 20 Kroner; for Tillægseksamen betales 10 Kr.

Af Dimittenderne betales af de skolesøgende Disciple til Skoleaarets Slutning, der er til Juli Maanedes Udgang, af Fosterbørnene til det begyndte Kvartals Udgang.

Badning samt Undervisning i Musik, Dans og Svømning betales særskilt.

Skolen bortgiver for Tiden 7 hele Fripladser, en Del Børn har faaet Skolebetalingen nedsat. Hds. kgl. Højhed Kronprinsessen betaler for 3 Disciple, det Classenske Fideicommis for 1, de Puggaardske Legater for 1; Gentofte-Ordrup Kommune besætter 3 Fripladser, Staten 4 hele og 3 halve.

Skolearbejdet i de forskellige Fag i 1894—95.

Dansk.

1. *Fællesklasse*. Den yngste Afdeling har læst henimod de første 100 Sider i H. C. Frederiksens Læsebog. — Den ældste Afdeling har læst hele Bogen. De fleste af Digtene er lærte udenad, ligesom en Del andre er indøvede i Kor. Indholdet af det læste er stadig gjort til Genstand for Samtale og lempelig Genfortælling; de Digte, der er Melodi til, er blevne sungne. — Yngste Afdeling har daglig Afskrivning paa Tavle, ældste Afd. daglig Afskrivning med Blyant i Stilebog.

2. *Fællesklasse* har læst Schneekloths Læsebog for det 2det Skoleaar. De fleste af Bogens Digte er lærte udenad tilligemed andre, der er indøvede i Kor. — Samtale og Genfortælling. — Daglig Afskrivning med Blæk i Stilebog.

3. *Fællesklasse* har læst Agerskovs Læsebog Nr. 1. De fleste af Bogens Digte samt enkelte andre er lærte udenad. — To eller tre Udenadsstile om Ugen, begyndende med halvtredie, endende med syv Linier. — Samtale og Genfortælling er særlig knyttet til det historiske Stof i Bogen.

4. *Fællesklasse* har læst Agerskovs Læsebog Nr. 2. De fleste af Bogens Digte samt enkelte andre er lærte udenad. — Een Udenadsstil om Ugen; desuden jævnlig Diktatstile, som hver Gang formes af Læreren med særligt Henblik paa, hvad der ligger for til Indøvelse af Sproglæren. Undervisning heri begynder i denne Klasse. Disciplene har lært at bruge Skilletegn og lært at kende en simpel Sætning, har faaet Øje for »Tal« og »Køn«, har desuden beskæftiget sig med Navneord, Udsagnsord, Tillægsord, de personlige Stedord og kender noget til Udsagnsordenes Bøjning.

5. *Fællesklasse* har læst Agerskovs Læsebog Nr. 3. Nogle af Digtene er lærte udenad. Een Stil om Ugen, afvekslende Fortællings- og Diktatstile. Disse sidste bruges til at analysere efter. — Udsagnsordenes Bøjning, der paabegyndtes i forrige Klasse, er her fortsat; desuden er af nyt lært det vigtigste om Stedordene og Biordene.

6. *Fællesklasse* har læst Agerskovs Læsebog Nr. 4. Nogle af Digtene er lærte udenad. Der er vekslet med Fortællings- og Diktatstile, een Stil om Ugen. Diktatstilene bruges til at analysere efter. I Sproglæren er af nyt lært Lideformen af Udsagnsordene, handle- og lideformede Sætninger, Forholdsord.

I. Klasse har til Oplæsning brugt Agerskovs Læsebog Nr. 5. Flere af Digtene er lærte udenad. — Ordklasserne samt det vigtigste af Læren om Sætningsleddene og Sætningernes Forbindelse er indøvet mundtlig gennem Diktatstile, hvoraf der er skrevet een hver fjortende Dag; tillige een Genfortællingsstil om Ugen.

II. Klasse. Til fortsat Indøvelse i Oplæsning er delvis brugt *Agerskovs Læsebog* Nr. 6. Nogle enkelte Digte er lærte udenad. Af Stof udenfor Læsebogen er brugt: *Oehlenschläger: Aly og Guldhyndy*; *Bødtger: Athenodorus*; af *Ingemanns Levnedsbog: Skoleliv i Slagelse*; en større Part af *Carit Etlar: Fangen paa Kallø*; *Runeberg: Bonden Paavo* (oversat paa Dansk) og *Torp flickan* (læst paa Svensk). — Af Digternes Levned er der særlig dvælet over *Oehlenschlägers*. Disciplene er gjort bekendt med *Versformerne*.

I Sproglære har Undervisningen bevæget sig over hele det almindelige Omraade, — dog er der kun lempe- lig taget fat paa Sætningslæren; herunder er i sin Almindelighed behandlet Hoved- og Bisætninger samt handle- og lideformede Sætninger. Under særlig Behandling er taget: *lægge — ligge* o. s. v.; *ville — vilde* o. s. v.; *hvis, vis, vis, vist, vist, vidst, Whist*; Biordet *da* og Bindeordet *da*. Hvad der særlig skal indøves, gives her som i de foregaaende Klasser Disciplene i Diktatstile, der er dannede med det foreliggende Formaal for Øje, — altid kun een Sag ad Gangen. En saadan Stil er f. Eks.:

Det er vist, at havde jeg vidst, hvad jeg nu ved, saa havde jeg ikke vist ham det hemmelige Rum i mit Skab. — Nu er det gjort; og det var ikke vist gjort af mig; men nu er jeg vis paa, at hvis jeg kommer i et lignende Forhold en anden Gang o. s. v.

Der er gennemsnitlig skrevet een Stil om Ugen, til Tider Diktatstile, som de foran berørte, ellers som Regel lettere bundne Opgaver, knyttede til noget, der er læst eller fortalt, saasom: *Runebergs første Møde med*

Fänrik Stål, Torsten Trolles første Møde med Esra (Fangen paa Kallø), *Om sorte Volle* (Ingemanns Prins Otto), *Fra Skolelivet i Slagelse* (Ingemanns Levnedsbog), *En Tur tit Grønland, En Rejse i Sahara*.

Kravet til Oplæsningen i denne og de følgende Klasser gaar ikke blot ud paa, at den skal være rigtig, flydende og forstandig; men der stilles ogsaa efterhaanden stigende Krav til Foredraget under Oplæsningen, saa Stemmen kan lære at føje sig villig efter Lærestofets vekslende Stemninger og Farve.

III. Klasse har læst *Den pantsatte Bondedreng og Diderich Menschenschreck, Oehlenschlägers Aksel og Valborg* og *Vavlundurs Saga, Blichers Røverstuen*. Desuden er der jævnlig i Udtog læst Digte og Prosa op; Undervisningen i Sproglære har bevæget sig over hele det almindelige Omraade; Alb. Svendsens Øvelseseksempler er benyttet. — Der er skrevet een Stil om Ugen, saasom: *Et Træk af Tordenskjolds Ungdomsliv, En dansk Egn, Livingstone, Rolf Krake, Hesten i Menneskets Tjeneste, Amazonfloden, En Tur gennem Kjøbenhavn, En berømt Kvinde*.

IV. Klasse har læst og giver op til Eksamen:

Holberg: Jeppe paa Bjerget.

— *Den pantsatte Bondedreng.*

Oehlenschläger: Palnatoke.

Grundtvig: Ansgar og Ødbert.

— *Kæmpe vi maa.*

Ingemann: Prins Otto, 2. Dels 6. Kap.

H. P. Holst: Naar mit Øje er lukket.

J. L. Heiberg: Tycho Brahes Farvel.

Hauch: *Lycho Brahes Ungdom.*

R. Nielsen: *Den stærkeres Ret.*

Chr. Richardt: *Gertrud Rask.*

— *Den ukendte Ø.*

Drachmann: *Grundtvigs Hundredaarsdag.*

Carit Etlar: *En Scene af Gøngehøvdingen.*

Bjørnson: *Han fik ej Lov til at lægge ud.*

— *Mit Følge.*

— *Tale ved Grundtvigs Grav.*

Ibsen: *Hærmændene paa Helgeland.*

— *Lerje Vigen.*

Runberg: *Vårt land.*

— *Fänrik Stål.*

— *Døbeln vid Jutas.*

Grammatiken i det befalede Omfang er indøvet mundtlig; delvis er benyttet Alb. Svendsens Øvelseseksempler.

Følgende Stile er skrevne: En romersk Kejser. — Dampmaskinen og dens Betydning. — Om bajersk Øl. — Bindeordene. — Jødefolkets historiske Betydning (knyttet til et Foredrag af Læreren). — Om Forholdene i Rom ved Gracchernes Fremtræden. — En dansk By. — Hvorvidt kan man af et Dyrs Udseende og Bygning slutte sig til dets Levevis og Opholdssted. — Bondestandens Tilstand i Slutningen af det attende Aarhundrede. — Dyreliv i det høje Nord. — Planteverdenen i det høje Nord. — Et Besøg paa et Hospital, en større Fabrik ell. lign. (Disciplene skal ved deres eget Besøg

paa et saadant Sted samle Stof til Stilen). — Om Ordstillingens og Tonefaldets Betydning. — Forskellige Arter af Skoler. — Vindens Nytte og Skade. — En Sørejse. — »At stole paa en Ven blandt denne Verdens Lukser er med en Blomsterstilk at binde sine Bukser« (et italiensk Vers); Tanken heri tages under Behandling. — Om Grundtvig (knyttet til Foredrag af Læreren). — De vigtigste Metaller og deres Anvendelse. — Om Krig.

Klassen har udenfor de egentlige Dansktimer haft en ugentlig Sagatime samt overværet Bestyrerens og Cand. mag. Branners Foredrag og Oplæsninger.

I temmelig stor Udstrækning er der meddelt Oplysning om de enkelte Forfattere og derfra kastet Lys over flere dels æstetiske, dels almenmenneskelige Spørgsmaal.

V. og VI. Klasse har som Grundlag for Undervisningen i Litteraturhistorien benyttet Rønnings Grundrids. Mere indgaaende er Romantikens første Periode behandlet. Disciplene har stiftet Bekendtskab med de fleste af vore Digtere. I Oldnordisk har V. Kl. læst Wimmers Læsebog Side 1—34 og 114—118; VI.: Side 1—107; heraf gives op til Eksamen Side 1—50. — Begge Klasserne har udenfor den reglementerede Undervisning været til Stede ved Bestyrerens og Hr. Branners Foredrag og Oplæsninger. Desuden har de to Timer ugentlig faaet særlig Undervisning i nordisk Oldkendskab af Rektor Lefolii. Derom meddeler denne:

Ligesom i forrige Skoleaar 1893—94 har frhv. Rektor H. H. Lefolii haft to Timer ugentlig med V. og VI. Klasse, hvori det efter Aftale med Skolens Bestyrer har været Bestemmelsen, at der til Oplæsning af old-

nordiske Litteraturstykker i Oversættelse eller Genfortælling og Meddelelse af de til Forstaaelsen deraf fornødne Oplysninger skulde knyttes en Fremstilling af Nordboernes Livsforhold til den paagældende Tid saavel i det udvortes som i det aandelige, hvorved der saa kunde gives Anledning til Udviklinger om beslægtede Forhold fra det almindelige Menneskeliv. Efter hvad der med det nævnte Øjemed for Øje saaledes er blevet foredraget, har nogle af Disciplene gjort Optegnelser, mere eller mindre fyldige. Til Grund for Meddelelserne er dels blevet lagt Finnur Jonssons oldnorske og oldislandske Historie, 1. Bind, hvorefter Afsnittet om Skjaldekvadene er blevet gennemgaaet indtil Egill Skallagrimsson, dels af Rudolph Keyzers Normændenes private Liv i Oldtiden (i Efterladte Skrifter, 2. Binds 2 Afdeling. Christiania 1867) Stykket om Det daglige Liv og dets Sysler i Forbindelse med et kortfattet Uddrag af Valtyr Gudmundssons Privatboligen paa Island i Sagatiden, Kjøbenhavn 1889. Derved er der jævnlig blevet oplæst Skjaldekvad og »Viser« af Sagaer i Oversættelse ved N. F. S. Grundtvig, N. M. Petersen eller Sven Grundtvig og Egils Saga i Lefoliis Genfortælling.

Bibelhistorie.

2. og 3. *Fællesklasse* har faaet fortalt en Del bibelske Historier fra det gamle Testamente. Der er lempelig prøvet paa Genfortælling.

4. *Fællesklasse*. Det gamle Testamentes Bibelhistorie er fortalt og genfortalt i kort Uddrag fra Dommerne. Ligeledes det nye Testamente til Pinsedagen. Til Støtte ved Undervisningen er brugt Møllers lille Bibelhistorie.

5. *Fællesklasse.* Det nye Testamente er gennemgaaet i Hovedtrækkene, hvorefter det gamle Testamente er repeteret til Moses Fødsel. Samme Bog er benyttet som i 4. Klasse.

6. *Fællesklasse* har i en mere udførlig Skikkelse faaet gennemgaaet det nye Testamentes Bibelhistorie til Pauli Missionsrejser. Til Undervisningen er benyttet Chr. Møllers Bibelhistorie for Seminarier og højere Skoler.

I. *Klasse.* Hele det gamle Testamente er gennemgaaet og det nye Testamente til Løvsalsfesten Aar 28. Samme Bog som i 6. Klasse og det nye Testamente er bleven benyttet ved Undervisningen.

II. *Klasse.* Det nye Testamente til Pauli Missionsrejser er gennemgaaet efter samme Bog som i 6te og I. Klasse. Flere af de større af Jesu Taler (f. Eks. Bjergprædiken) er i Timerne gennemgaaede i Samtaleform, hvorved det nye Testamente stadig er blevet benyttet. Der er særlig bleven arbejdet paa, at Eleverne saa vidt muligt altid har kunnet være klar over Stedet og Tiden for de enkelte Begivenheder i Jesu Liv.

III. *Klasse.* Hele den gamle Pagt er læst og gennemgaaet efter Chr. Møllers Bibelhistorie for Seminarier og højere Skoler, idet der i Timerne stadig er lagt Vægt paa at indprente for Disciplene Guds Førelse af sit udvalgte Folk og Jødernes Historie som Forberedelse til Frelserens Komme. Desuden er den nye Pagt gennemgaaet til Løvsalsfesten Aar 28, hvorved det nye Testamente jævnlig har været brugt.

Historie.

3. *Fællesklasse.* Efter Adolf Langsted : Billeder af Fædrelandets Historie er lært forfra til Munke- og Riddervæsenet Side 52. Hovedpunkterne af Nordens Mytologi er blevne fortalte for Børnene.

4. *Fællesklasse.* Efter Adolf Langsted : Billeder af Fædrelandets Historie er lært forfra til Hans Tavsen og Kirkefornyelsen Side 76. Hovedpunkterne af Nordens Mytologi er blevne fortalte for Børnene.

5. *Fællesklasse.* Efter Blochs mindre Lærebog i Historie er lært Oldtiden og Middelalderen til Opdagelserne. Efter Adolf Langsted : Billeder af Fædrelandets Historie er lært fra Kirkefornyelsen og Bogen ud.

6. *Fællesklasse.* Efter Blochs mindre Lærebog i Historie er lært fra Opdagelserne til Bogen ud. Til Eksamen opgives den nyere Tid.

I. *Klasse.* Den nyeste Tids Historie fra Revolutionen til vore Dage er gennemgaaet mundtlig uden Bog. De vigtigste Data, Navne og Aarstal ere optegnede. Kun det er medtaget, som maatte antages at ligge for Børnene.

Oldtidens Historie efter Blochs Lærebog for Realskoler I. Del.

II. *Klasse.* Blochs Lærebog for Realskoler II. Del med Forbigaaelse af Nordens Historie.

III. *Klasse.* Nordens Historie efter Blochs Lærebog I. og II. Del.

IV. *Real-Klasse.* Nordens og Verdens-Historien efter Blochs Lærebog for Realskoler I. og II. Del.

IV. *stud. Klasse.* Verdens-Historien efter Blochs

Lærebog. Til Eksamen opgives Oldtidens og Middelalderens Historie.

V. Klasse. Oldtidens, Middelalderens, nyere og nyeste Tids Historie efter Blochs og Thriges større Lærebog.

VI. Klasse. Oldtidens, Middelalderens, nyere og nyeste Tid — samt Nordens Historie efter Blochs og Thriges større Lærebøger.

Tysk.

4. Fællesklasse. Tysk Elementarbog af C. A. Nissen. Fra Begyndelsen til St. 50. Grammatik mundtlig.

5. Fællesklasse. Tysk Elementarbog af C. A. Nissen. Fra St. 50 til St. 49 i Læsestykkerne. Vers udenad efter samme Bog. Gr. mundtlig.

6. Fællesklasse. Tysk Elementarbog af C. A. Nissen. Fra St. 40 i Læsestykkerne Bogen ud. Tysk Læsebog for Mellemlklasserne af Kaper. Fra Side 1—27. Vers udenad efter samme Bog. Grammatikkens Hovedregler efter Ankjær.

I. Klasse. Tysk Læsebog for Mellemlklasserne af Kaper. Fra Side 27—86. Vers udenad efter samme Bog. Ankjærs Formlære. En Stil om Ugen efter Kapers Stiløvelser.

II. Klasse. Tysk Læsebog for Mellemlklasserne af Kaper. Fra Side 69—135. Vers udenad efter samme Bog. Ankjærs Formlære. En Stil om Ugen efter Kapers Stiløvelser.

III. Klasse. Fra Side 135 Bogen ud. Vers udenad efter samme Bog. Ankjærs Formlære, Kapers Syntaks. En Stil om Ugen efter Kapers Stiløvelser.

IV. stud. Klasse. Tysk Læsebog for de højere Klasser af Kaper og Simonsen. Fra Side 1—173. Poesi

36 Sider efter samme Bog. Ankjærs Formlære. Kapers Syntaks; kursorisk: Fem tyske Noveller, udgivne af Kaper.

IV. Realklasse har læst: Tysk Læsebog for Mellemklasserne af Kaper, hele Bogen. Opgiver til at blive eksamineret i: Samme Bog fra Side 1—106 = 105 Sider. Poesi: Samme Bog, Side 1—21; kursorisk: Fem tyske Noveller, udgivne af Kaper. — Ankjærs Formlære, Kapers Syntaks.

V. Klasse: Hauff: Liechtenstein. Gaudy: Geschichte eines wandelnden Schneidergesellen. Lessing: Nathan der Weise. — Læst og rept. Kapers Gramm. for de højere Klasser.

Fransk.

6. Fællesklasse. Undervisningen er ledet efter den sproglige Anskuelsesmetode, de første Maaneder uden Bog, senere med Benyttelsen af Th. Goldschmidts og Jul. Schiøtts franske Billed-Elementarbog med tilhørende Vægtavler. Efter denne Bog er gennemgaaet fra Side 1—48, og den i disse Stykker indeholdte Grammatik er indøvet.

I Hovedsagen er den af Materialet givne Metode anvendt, dog er det danske Sprog benyttet til Forklaring af Grammatiken og alle Sætninger er for Sikkerheds Skyld oversatte paa Dansk.

Efter nu at have brugt Metoden i to Aar føler Skolen sig yderligere overtydet om dens Rigtighed. Den er fornøjelig for Eleverne og fører dem godt og sikkert fremad, saaledes at Gloser og Vendinger faar Tid til at fæstne sig.

Enkelte af Eleverne, hvem Sprog falder meget van-

skelig, er kun naaet til at kunne lære Gloserne og oversætte Sætningerne, men de fleste kan dog baade forstaa og besvare Spørgsmaalene paa Fransk.

I. Klasse. Efter Goldschmidts og Schiøtts franske Billed-Elementarbog med tilhørende Vægtavler er gennemgaaet fra Side 38 til 83. — Den til disse Stykker hørende Grammatik er indøvet.

II. Klasse. Jungs franske Læsebog for Begyndere fra Side 46 og Bogen ud med Forbigaaelse af Side 55—58 og 66—74 samt enkelte af Digtene. — I Grammatik er særlig de regelmæssige og uregelmæssige Verber samt Pronominerne indøvede. — I den sidste Halvdel af Aaret er Jungs Grammatik benyttet.

III. Klasse. Cohen og Kaper: Franske Læsestykker for Mellemlasserne læst og repeteret Side 43—86, 88—110. — Formlæren efter Jungs Grammatik og en Del af Syntaksen.

IV. Klasse. Cohen og Kaper: Franske Læsestykker Side 133—191. — Til Eksamen opgives Side 83—86; 88—115; 121—127; 113—191.

Jungs Grammatik, Formlæren og det vigtigste af Syntaksen.

V. Klasse. Statarisk er læst: Émile Zola: Slaget ved Sedan, udgivet af L. Heuer. — Victor Hugo: Hernani. Kursorisk: Mérimée: Tamango, Mateo Falcone, Lettres d'Espagne.

I Maanedslæsning: Mérimée: Colomba — Michelsens Stiløvelser og Jungs Grammatik.

VI. Klasse. Statarisk: Émile Zola: Slaget ved Sedan. Victor Hugo: Hernani.

Kursorisk: Gaston Boissier: Cicéron et ses amis, Side 1—92.

En Del af Stykkerne i Franke: Phrases de tous les jours er lærte.

Den sprog.-hist. Afdeling har skrevet Stil efter Gjeddes Stiløvelser. Den mat.-naturvidenskab. har haft mundtlige Øvelser efter Michelsens Stiløvelser.

Jungs Grammatik med en Del mundtlige og skriftlige Tilføjelser.

Engelsk.

I. Realklasse. Listovs Ledetraad 1. og 2. Del. Gr. mundtlig.

II. Realkasse. Læst Listovs engelske Læsestykker og Stiløvelser I. Afdeling fra Stk. 23 og Bogen ud Desuden læst Listovs engelske Læsestykker II. Afdeling til Side 103, Rosings engelske Grammatik. En Version om Ugen efter Hansen og Magnussen.

III. Realklasse. Engelske Læsestykker af Listov 2den Afdeling, den sidste Halvdel af Bogen. Engelske Læsestykker udgivne af Bojsen. 4 Hæfter.

Boysens engelske Digte fra Side 1—45. Rosings Formlære. Hansen og Magnussen: engelske Versioner. 1 Version om Ugen.

IV. Realklasse har læst: Listovs engelske Læsestykker 2. Afdeling. Engelske Læsestykker udgivne af Boysen: 4 Hefter. Opgiver til at eksamineres i: Listovs engelske Læsestykker 2 Afdeling fra Side 1—125. Poesi: Boysens Digte Side 1—26, kursorisk: Tales of a grand father af Scott. The settlers in Canada af

Marryat S. 1—50. Rosings Formlære. Hansen og Magnussens Versioner.

VI. Klasse har læst statarisk: Listovs Udvalg af engelske Forfatteres Skrifter I. Hefte 1—56; III. Hefte 1—92.

Kursorisk: Macauley: England before the Restoration, Side 15—70.

Løkkes engelske Grammatik.

Latin.

I. stud. Klasse: Hauchs Læsebog Nr. 1, Stk. 1—110.

II. stud. Klasse: Læst og repeteret Forchhammers Læsebog for Begyndere samt 2den Bog af Cæsar: De bello Gallico.

Formlæren og de vigtigste Regler af Syntaksen læst og repeteret efter Madvigs Grammatik.

III. stud. Klasse: Forchhammers Læsebog. Cæsar: De bello Gallico lib. VI, Cicero: De imperio Gneii Pompeji Kap. I—X. 2 Stile ugentlig efter Iversen. Madvigs Grammatik til Afsnittet om Participierne.

IV. stud. Klasse: Cæsar: De bello Gallico lib. III. og VI., Cicero: Pro S. Roscio, Ovid (Levys Udvalg) Philemon og Baucis, Pyramus og Thisbe, Midas (Vers 1—156), Pentheus, De fire Tidsaldere, Lycaon samt Deucalion og Pyrrha.

V. stud. Klasse: Cicero: Pro rege Deiotaro; Pro lege Manilia; De divinatione i Udvalg. Horats: Oder som VI. Klasse.*) Vergil: Æneiden, I. Terents: Phormio. Kursorisk som VI. Kl. Rafns Litteraturhistorie. En Version om Ugen efter Henrichsens Samling.

*) Breve I. 3. 5. 10—14. 16—18. II. 3.

VI. stud. Klasse. Cicero : Pro Milone, Kap. 1—7. Seneca : Consolatio ad Marciam. Tacitus : Annales, I, Kap. 16—30 og 72—81. Horats : Oder I. 1. 2. 7. 9. 10. 15. 17. 20. 22. 27. 31. 34. 37, II. 3. 6. 8. 11—14. 16—18. 20, III, 8—19. 13. 30, IV. 13. Terents : Phormio. Af Madvigs Carmina selecta : Catul 1. 3. 5. 7. 9, Tibul 1—3, Properts 2. 4—7, Ovid 3. Repeteret Eksamenspensumet. Til kursorisk Læsning er benyttet : Cæsar : De bello Gallico II. og VI, Cicero : Pro Ligario og Pro Milone fra Kap 8, Livius XXIX. Rufus Litteraturhistorie. Thomsens Antikviteter. En Version om Ugen efter Henrichsens og Thoresens Samlinger.

Til Afgangseksamen opgives : Cicero : Pro S. Roscio, 31—53 ; Pro reg^a Deiotaro. Seneca : Consolatio in Marciam. Livius XXVIII, Tacitus : Annales, I, 31—71. Horats : Oder, det af I. og II. læste ; Breve II. Vergil : Æneiden, I. Terents : Phormio, 1ste Akt. Det af Carmina selecta læste.

Græsk.

III. Klasse : Læst og repeteret Bergs Forskole. Grammatik efter Weilbachs Formlære.

IV. Klasse : Læst og repeteret : *Xenofons Anabasis*, 1ste Bog, Kap. IV.—VIII., 2den Bog, Kap. I.—III.

Homers Odysse, 6te Bog 7de (V. 1—181).

Weilbachs Formlære læst og repeteret.

V. Klasse : *Homer :* Iliaden : VII—VIII—IX ; Odysseen VI—VII. *Herodot :* VI (1—39 ; 49—52 ; 99—126) ; VIII (1—73). *Platon :* Apologien og Kriton. *Lukian :* Charon og Hanen.

Repeteret Weilbachs Formlære, læst Syntaksen

efter Hudes Fremstilling, delvis læst Litteraturhistorien efter Secher.

VI. Klasse: Homer: Iliaden, VII, VIII, IX Bog; Odysseen I, VI, VII, V (1—140.) Herodot: V. (1—39, 49—52, 98—126), VI (1—34, 93—121) VIII (1—73). Platon: Apologien og Kriton; Lukian: Hanen og Karon; Aristophanes: Skyerne.

Weilbachs Formlære, Hudes Syntaks, Sechers Litteraturhistorie.

Matematik.

I. Klasse. Aritmetik: Addition, Subtraktion og Multiplikation efter Jul. Petersen. — Geometri: Jul. Petersens Geometri 1—35.

II. Klasse: Jul. Petersens Aritmetik og Algebra læst og repeteret fra 37—75. — Jul. Petersens Plangeometri fra 31 til 64.

III. Klasse: Efter Jul. Petersen læst til Ligninger af anden Grad, samt efter Jul. Petersens Geometri læst fra 80—105. — De tilhørende Opgaver baade i Aritmetik og Geometri samt mange andre (Lomholt) er løste.

IV. Klasse: Det befalede Pensum efter Jul. Petersens Bøger.

V. Klasse er spr.—hist. og har saaledes ikke haft Matematik.

VI. Klasse:

Jul. Petersen: Aritmetik og Algebra I, II og III. Del.

„ „ Plangeometri.

„ „ Den plane Trigeometri.

„ „ Analytisk Plangeometri, I. Del til § 9.

Jul. Petersen: Lærebog i Stereometri, 1. Synthetisk Stereometri.

Projektionstegning til Dels efter Seidelins Lærebog.

Regning.

1. *Fællesklasse.* Der er 1) gennemgaaet Tælning til 100 og tilbage igen til 1; 2) gennemgaaet alle lige og ulige Tal til 100, baade forlængs og baglængs; 3) lært at skrive Tallene indtil 100; 4) lært at regne smaa Læggesammen-Stykker med 1-cifrede Tal, hvis Sum ikke overgaar 100; 5) indøvet Læggesammen-Tabellen.

2. *Fællesklasse.* Fortsat Sammenlægning, men med større Tal og med Benævnelser som Kr. og Øre. Indøvet Fradragning med ubenævnte Tal og lært Fradragnings-Tabellen.

3. *Fællesklasse.* Udvidet Sammenlægning ved Benyttelsen af større Tal og flere Benævnelser som Tdr., Gros, Favne o. fl. Dette er saa igen overført paa Fradragningen. Endvidere er Gangetabellen lært. I denne Klasse begyndes med skriftlig Hjemmeregning, skrevet med Blyant.

4. *Fællesklasse.* Foruden at her ogsaa er arbejdet paa Sammenlægning og Fradragning med endnu større Tal og flere Benævnelser, er der indøvet Multiplikation baade med og uden benævnt Multiplikandus. Divisions-tabellen gennemgaaet. Her begyndes med at skrive den skriftlige Hjemmeregning med Blæk.

5. *Fællesklasse.* Foruden at det tidligere gennemgaaede er udvidet med større Tal og flere Benævnelser, er her indøvet Division baade med ubenævnte og benævnte Tal. Den store Tabel gennemgaaet. — Af:

vekslet med mundtlige og skriftlige Hjemmearbejder til hver Time.

6. *Fællesklasse.* Repetition af det i de foregaaende Klasser lærte; desuden Addition og Subtraktion af Brøk. Ugentlige Hjemmeopgaver efter Bokkenheusers Regnebog for Mellemlklasserne.

I. *Klasse.* Fortsat alle tre Regningsarter med Brøk. Ugentlige Hjemmeopgaver efter Bokkenheusers Regnebog for Mellemlklasserne.

II. *Klasse.* Efter Bokkenheusers Regnebog for Mellemlklasserne: Omvendt og ligefremt Forhold, sammensat Forhold, Procentregning, fremmed Mønt, Delingsregning, samt blandede Opgaver.

III. *Klasse.* Efter Bokkenheusers Regnebøger for Mellemlklasserne og højere Klasser samt efter Lomholts Samling af Eksamensopgaver: En til to Opgaver ugentligt over det hele til Realeksamenen befalede Pensum undtagen: Arealer, Voluminer og Vægtfylde.

IV. *Realklasse.* Opgaver efter Bokkenheusers Regneb. for de højere Klasser og efter Lomholts Samling af Eksamensopgaver i det hele Kursus.

Geografi.

2. og 3. *Fællesklasse.* Ved Samtaler, Fortællinger og Billeder har Klasserne faaet Grundlaget lagt for den senere Geograflundervisning. Danmark er bleven gennemgaaet i store Træk og med særligt Hensyn til Naturforholdene. P. Dahlbergs Geografi Nr. 3 er bleven benyttet.

4. *Fællesklasse* har med Erslevs Geografi Nr. 3 som Hjælpemiddel lært Danmarks, Norges og Sverrigs Geografi.

5. *Fællesklasse*. Erslevs Geografi Nr. 3. Østeuropa, britiske Øer og Mellemeuropas Naturforhold.

6. *Fællesklasse*. Erslevs Geografi Nr. 3, Mellem- og Sydeuropa.

I. Klasse: Erslevs Geografi Nr. 2. De fremmede Verdensdele.

II. Klasse: Erslevs Geografi Nr. 2. Europa.

III. Klasse: Erslevs Geografi Nr. 2. Den alm. Geografi og de fremmede Verdensdele.

IV. Klasse: Læst hele Erslevs Geografi Nr. 2.

Naturhistorie.

2. og 3. *Fællesklasse* har ved Hjælp af Samtaler, Billeder, Fortællinger og den naturhistoriske Samling faaet Øjet aabnet for adskillige enkelte Dyr og deres Liv.

4. *Fællesklasse* har, støttet af Sahlertz' Vejledning i Naturhistorie, faaet de varnblodige Hvirveldyr gennemgaaet.

5. *Fællesklasse*. Koldbl. Hvirveldyr, Leddyr, Bløddyr og Straaledyr efter Sahlertz.

6. *Fællesklasse*. Pattedyr og Fugle (Systematik og Fysiologi) efter Sahlertz.

I. Klasse. Koldblodede Hvirveldyr, Leddyr, Bløddyr og Straaledyr efter Lütken.

II. Klasse. Den almindelige Del samt Pattedyr og Fugle læst og repeteret efter Feddersen.

Botanik: Læst og repeteret den almindelige Del af V. A. Poulsens Lærebog i Botanik.

III. Klasse. Zoologi: Læst og repeteret koldblodede Hvirveldyr, Leddyr, Bløddyr og Straaledyr efter Feddersen.

Botanik : Læst og repeteret Tokimbladede efter V. A. Poulsen.

IV. Klasse. Zoologi : Feddersens Lærebog i Dyre-
rigets Historie.

Botanik : V. A. Poulsens Lærebog i Botanik.

Naturlære.

III. Klasse : Ellingers Lærebog. Læst og repeteret
Varme, Magnetisme og Elektricitet.

IV. Klasse : Ellingers Lærebog er læst og repeteret.

V. Klasse : Har læst Varmelære, Magnetisme og
Elektricitet — dog med Forbigaaende af enkelte Afsnit
af Elektricitetslæringen — efter Ellingers Lærebog.

VI. spr. hist. Afdl. : Ellingers Lærebog er gennem-
gaaet og repeteret. Astronomien er læst med Benyt-
telse af Jul. Petersens og Forchhammers Astronomi.

VI. mat. naturv Klasse : Ellingers Varmelære,
sammes Magnetisme og Elektricitet, sammes mekanisk
Fysik, Adam Poulsens Optik, Forchhammers og Jul.
Petersens Astronomi.

Desuden er der igennem Skolens samtlige Klasser
Undervisning i *Gymnastik og Sang*; alle Pigerne har
desuden Undervisning i *kvindeligt Haandarbejde*; samt-
lige Klasser med Undtagelse af de fire øverste har Un-
dervisning i *Skrivning*, samtlige Klasser med Undtagelse
af de fire øverste og de to laveste Fællesklasser har
Undervisning i *Frihaandstegning*. I V. VI. mat.-naturv.
Klasse gives særskilt Undervisning i *Projektionstegning*.

Privat gives Undervisning i Musik, Dans og Svømning.

Næste Skoleaar bruges følgende Bøger*).

1. Klasse.

H. C. Frederiksens Læsebog for smaa Børn.

2. Klasse.

Schneekloth: Dansk Læsebog for det andet Skoleaar. Sannes Skolesangbog for Smaabørn.

3. Klasse.

Agerskov, Nørregaard og Strøms danske Læsebog Nr. 1, Johan Ottosen: Børnenes Fædrelandshistorie. Sannes Skolesangbog for Smaabørn.

4. Klasse.

Agerskov, Nørregaard og Strøms danske Læsebog Nr. 2. Nissens tyske Elementarbog. Erslevs Geografi Nr. 3 (Udg. 1893.) Sahlertz's Zoologi. A. Langsted: Billeder af Fædrelandets Historie. Christen Møllers Lærebog i Bibelhistorie for Elementarskolen. Sannes: Tostemmige Fædrelandssange.

*) Skolen forbeholder sig Ret til at indføre enkelte Bøger, som ikke her ere anførte, i Aarets Løb, efterhaanden som der bliver Brug for dem. Det tilraades: ikke at forsyne nye Bøger med Navn, forinden de er foreviste paa Skolen. Alle danske Læsebøger skal have den befalede Retskrivning.

5. Klasse.

Agerskov, Nørregaard og Strøms danske Læsebog Nr. 3. Nissens tyske Elementarbog. Erslevs Geografi Nr. 3 (Udg. 1893). Sahlertz's Zoologi. V. A. Blochs mindre Lærebog i Historie for Skolens Underklasser. A. Langsted: Billeder af Fædrelandets Historie. Christen Møllers Lærebog i Bibellhistorie for Elementarskolen. Sanne: Tohundrede Træffeøvelser. Sanne: Tostemmige Fædrelandssange.

6 Klasse.

Agerskov, Nørregaard og Strøms danske Læsebog Nr. 4. Nissens tyske Elementarbog. Ankjærs tyske Formlære. Kapers tyske Stiløvelser for Begyndere. V. Schiøtt og Goldschmiths franske Billedelementarbog med tilhørende Atlas. V. A. Blochs mindre Lærebog i Historie for Skolens Underklasser. Christen Møllers Bibellhistorie for Elementarskolen. Erslevs Geografi Nr. 3 (Udg. 1893). Erslevs større Atlas. Zahlerz's Zoologi. Bokkenheusers Regnebog for Mellemklasserne. Sanne: Tohundrede Træffeøvelser. Tostemmige Sange af nordiske Komponister.

I. stud. Klasse.

Agerskov, Nørregaard og Strøms danske Læsebog Nr. 5. Kapers tyske Læsebog for Mellemklasserne. Kapers Stiløvelser for Begyndere. Ankjærs tyske Formlære. Kapers tyske Lexikon. Schiøtt og Goldschmidts franske Billedelementarbog med tilhørende Atlas. Hauchs latinske Læsebog I. Chr. Møllers Bibellhistorie for Seminarier og højere Skoler. Blochs Lærebog i Historie for Realskoler I. (sidste Udgave). Erslevs Geografi Nr. 2 (Udg. 1893.) Erslevs større Atlas. Lützens Zoo-

logi. Jul. Petersens Aritmetik I. og Plangeometri. Bokkenheusers Regnebøg for Mellemlklasserne. Saane: Tohundrede Træffeøvelser. Saane: Tostemmige Sange af nordiske Komponister.

I. Realklasse.

Som I. stud. Kl., men i Stedet for Hauchs latinske Læsebøg anskaffes Listovs engelske Ledetraad I. Afd.

II stud. Klasse.

Agerskov, Nørregaard og Strøms danske Læsebøg Nr. 6. Kapers tyske Læsebøg for Mellemlklasserne. Kapers Stiløvelser for Begyndere. Ankjærs tyske Formlære. Kapers tyske Leksikon. Schiøtt og Goldschmidts franske Billedelementarbøg med tilhørende Atlas*). Hauchs latinske Læsebøg I. Madvigs latinske Grammatik. Jensen og Goldschmidts latinske Leksikon. Cæsar: De bello Gallico. Blochs historiske Lærebøg for Realskoler II. (sidste Udg.) Erslevs Geografi Nr. 2, Udg. 1893. Erslevs større Atlas. Lützens Zoologi. Poulsens Botanik. Jul. Petersens Aritmetik I. og Geometri. Bokkenheusers Regnebøg for Mellemlklasserne. Saane: Tohundrede Træffeøvelser. Saane: Trestemmige Sange.

II. Realklasse.

Som II. stud. Kl., men anskaffer i Stedet for de latinske Lærebøger Nissens engelske Læsebøg for Realskolens øverste Klasser med Glosarium. Rosings Grammatik og Rosings Leksikon.

III. stud. Klasse.

Kapers tyske Læsebøg for Mellemlklasserne. Ankjærs tyske Formlære. Kapers Syntaks. Cohen og Kapers

*) Naar den er læst ud, vil Cohen og Kapers franske Læsestykker blive benyttet.

franske Læsebog. Jungs Grammatik. Cæsar: De bello Gallico. Ciceros Taler ved Madvig. Madvigs Grammatik (8. Udg.) Jensen og Goldschmidts Leksikon. Hudes græske Elementarbog. Weilbachs Formlære. Erslevs Geografi Nr. 2, Udg. 1893. Erslevs større Atlas. Blochs Lærebog i Historie for Realskoler I.—II. (sidste Udgave). Erslevs historiske Atlas over Norden. Feddersens Zoologi. Poulsens Botanik. Jul. Petersens Aritmetik og Algebra I. og II. Jul Petersens Geometri. Bokkenhensers Regnebog for de højere Klasser. Sanne: Tohundrede Træffeøvelser. Sanne: Trestemmige Længe.

III. Realklasse.

Som III. stud. Kl., men anskaffer i Stedet for de latinske og græske Lærebøger Listovs engelske Læsestykker, 2. Afd. Boysens engelske Digte. Hansen og Magnussens Versioner. Rosings Grammatik. Rosings Leksikon.

IV. stud. Klasse.

Kaper og Simonsens tyske Læsebog for de højere Klasser. Ankjærs Formlære. Kapers Syntaks. Et dansk-tysk og et tysk-dansk Leksikon af Kaper. Cohen og Kapers franske Læsebog. Jungs Grammatik. Cæsar: De bello Gallico. Ovid ved Levy. Ciceros Taler ved Madvig. Madvigs Grammatik. Scheuers Oversigt. Jensen og Goldschmidts Leksikon. Iversens Stiløvelser. Xenophons Anabasis. Weilbachs Formlære. Bergs Leksikon. Sechers græske Mytologi. Blochs Lærebog i Historie I.—II. Erslevs Geografi Nr. 2. Udg. 1893. Erslevs større Atlas, Feddersens Zoologi. Poulsens Botanik. Ellingers Fysik*). Simeon Larsens Logaritmer.

*) Anskaffes ikke af de spr. hist. studerende. De græske anskaffes ikke af de mat. naturv. studerende.

Jul. Petersens Aritmetik I.—II. og Geometri. Bokkenheusers Regnebog for de højere Klasser.

I V. R e a l k l a s s e.

Som IV. stud. Kl., men anskaffer i Stedet for Kaper og Simonsens Læsebog Kapers tyske Læsebog for Mellemlklasserne; og i Stedet for de latinske og græske Lærebøger Listovs engelske Læsestykker 2. Afd., Boysens engelske Læsestykker 1.—4. Hefte, Hansen og Magnussens Versioner. Rosings Grammatik.

V. K l a s s e (sprog1.histor.)

Rønnings danske Litteraturhistorie. Wimmers oldnordiske Læsebog. Wimmers Grammatik. Listovs Udvalg af engelske Forfattere, 1ste Hefte. Løkkes engelske Grammatik. Jungs franske Grammatik. Michelsens Stiløvelser I. Sicks franske Ordbog. Sundbys og Baruëls dansk-franske Ordbog. Ciceros Taler ved Madvig, Virgils Æneide ved Linderstrøm-Lang, 1ste Hefte, 1.—6. Bog. Horats' Oder og Breve ved Lembcke (sidste Udgave). Henrichsens Versioner. Jensen og Goldschmidts Leksikon. Thomsen: Det romerske Stats- og Privatliv i Oldtiden (2. Udg.) Rafns Litteraturhistorie. Herodot: Teubners Tekstudgave. Platons Apologi og Kriton ved Wiehe (4. Udg.) Weilbachs Formlære. Hudes Syntaks. Bergs Leksikon. Sechers Mytologi. Sechers Kunsthistorie. Christensen: Det græske Statsliv i Oldtiden. Thriges Oldtidens Historie. Johan Ottosens Nordens Historie. Blochs Lærebog i Historie for Realskoler I.—II. Blochs Lærebog i den nyeste Tids Historie. Ellingers elementære Fysik.

V. Klasse (mat.-naturv.)

Som V. spr.-hist. Klasse, men i Stedet for de

latinske og græske Bøger anskaffes følgende mat. Lærebøger: Jul. Petersens Algebra I.—II. Jul. Petersens Trigonometri. Sammes Stereometri. Sammes analytiske Plangeometri. Sammes Metoder og Teorier. Ellingers mekaniske Fysik. Sammes Magnetisme og Elektricitet. Sammes Varmelære. Petersens og Forchhammers Astronomi.

V I. K l a s s e (sprogl.-hist.)

Som V. Klasse og desuden: Seneca ved Gertz. Carmina selecta ved Madvig. Thoresens Eksamensversioner.

V I. K l a s s e (mat.-nat.)

Som V. Klasse.

Samtlige Elever bruger ved Morgensangen, Søndagsmøderne, i adskillige Undervisningstimer og ved andre Lejligheder følgende Sangbøger: Rørdams Salmer, »Sange og Digte til Danmarks Melodier«, Hohlenbergs Sange og Rasmussens Børnesangbog.

Forandringer

angaaende

den almindelige Forberedelseksamen.

1.

I Marts d. A. er der fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet udgaaet en ny Bekendtgørelse om *den almindelige Forberedelseksamen*.

Fagenes og Karakterernes Antal er uforandret, ligesaa Omfanget, af hvad der skal læses i hvert Fag. Derimod er den Karakterværdi, der kræves for at bestaa, bleven forhøjet: med to fremmede Sprog til 65 Points (tidligere 45); med tre fremmede Sprog til 69½ Points (tidligere 48). Til at bestaa med Udmærkelse kræves henholdsvis 112⅔ og 120 Points (tidligere 112½ og 120). — Karaktererne i *Modersmaalet* maa tilsammen udgøre mindst 17⅓ Points.

Ovenstaaende Bestemmelser træder i Kraft ved Eksamen i 1896.

2.

De, der vil indstille sig til Adgangseksamen ved den polytekniske Lærestanstalt, til Medhjælpereksamen ved den farmaceutiske Lærestanstalt eller til Prøverne for Skovbrugs-, Landinspektør- og Dyr lægeelever, eller som

ønsker at optages paa den offentlige Tandlægeskole, maa forinden have bestaaet den alm. Forberedelseseksamen med tre fremmede Sprog og med et samlet Pointsantal af mindst 80, hvoraf $17\frac{1}{3}$ for Modersmaalet, hvori desuden Karakteren for Stilen mindst maa være »godt« (10 Points). Har de paagældende taget Forberedelseseksamen med ikkun to fremmede Sprog og med et samlet Pointsantal af mindst 75, derunder de overfor bestemte Karakterer for Modersmaalet, kan deres Eksamen suppleres med en særlig Prøve i det tredie Sprog, hvori der mindst maa opnaas »godt«.

Farmaceuterne, Dyr lægeeleverne og Tandlægeeleverne maa underkaste sig en særlig Prøve i Latin; der kræves mindst »godt«.

De, der vil indstille sig til den juridiske Fællesprøve, maa have bestaaet Forberedelseseksamen med to fremmede Sprog og med mindst 75 Points, hvoraf mindst $17\frac{1}{3}$ for Modersmaalet, deraf mindst »godt« for Stilen.

3.

Den, der har bestaaet Forberedelseseksamen med tre fremmede Sprog og med Karakteren »godt« saa vel for mundtlig som for skriftlig Dansk, altsaa i alt 20 Points i Modersmaalet, kan — *første Gang i Sommeren 1898* — indstille sig til Afgangseksamen for studerende 1) af den *spr.-hist. Retning*, naar den paagældende i Engelsk, Tysk, Fransk, Geografi, Naturhistorie og Matematik har opnaaet i alt 40 Points og derhos har bestaaet en Prøve i Latin (skriftlig og mundtlig) og Græsk med en Karakter af mindst »godt« i hvert af disse to Fag; — og 2) af den *mat.-naturv. Retning*, naar den paagældende i Engelsk, Tysk, Fransk, Geografi og Na-

turhistorie har opnaaet i alt 30 Points og derhos har bestaaet en skriftlig og mundtlig Prøve i Latin med en Fælleskarakter af mindst »godt«.

Den her givne Bestemmelse om Tillægsprøverne i Latin og Græsk træder i Kraft ved Afholdelsen af 4. Klasses Hovedeksamen i Sommeren 1896, og til samme Tidspunkt maa Forberedelseeksamen være bestaaet i Overensstemmelse med de nye Fordringer for at kunne give Adgang til disse Tillægsprøver.

4.

Den, der vil indstille sig til alm. Forberedelseeksamen ved en Skole, maa *i de sidste tre Aar have deltaget fuldstændigt i Undervisningen ved en eksamensberettiget Realskole* — og deraf i mindst de to sidste Aar ved den Skole, hvor den paagældende skal tage Eksamen. — Denne Bestemmelse træder i Kraft ved Eksamen i Marts—April 1893, for de lærde Skoler i Juni—Juli 1898.

Er den paagældende først bleven optaget 2 Aar før Eksamen, skal der fra den forrige — eksamensberettigede — Skole præsteres Bevis for, at Modenhed til Oprykning i næstøverste Klasse (III. Realklasse) er til Stede.

Under særlige Omstændigheder kan Ministeriet bevilge Undtagelser fra disse Regler.

5.

Til at underkaste sig Eksamen kræves en Alder af 15 Aar for mandlige Disciple, 17 Aar for Kvinder. Undtagelser fra denne Bestemmelse kan forventes bevilget for de eksamensberettigede Skolers Disciple, naar vedkommende Skolebestyrer afgiver en bestemt Erklæring

om, at den paagældende Discipel baade ved sin almindelige Modenhed og ved sin Fremgang i Forhold til Skolens andre Elever er egnet til at underkaste sig Eksamen. Hvad de kvindelige Disciple angaar, vil saadanne Bevillinger ikke blive givne, naar der mangler over 6 Maaneder i Alderen, med mindre ganske særlige Omstændigheder maatte tale derfor, og det tillige udtrykkelig attesteres af en Læge, at der ikke af Hensyn til den paagældendes fysiske Udvikling kan være nogen-
somhelst Betænkelighed ved at meddele den ansøgte Dispensation.

Indbydelse.

Den skriftlige Del af Afgangseksaminerne i Sommeren 1895 afholdes 10.—14. Juni, *den mundtlige Del* 17. Juni til 5. Juli. — Næste Aars Afgangsklasser, nuværende V. og III. Kl., har Eksamen i samme Tidsrum og i samtlige Fag. Eksamenskaraktererne indføres i Meddelelsesbøgerne og bliver for disse Klassers Disciple Skoleaarets sidste skriftlige Vidnesbyrd. — For de *andre Klassers* Vedkommende vil de skriftlige Arbejder, der er udførte i Undervisningstiden i Slutningen af Skoleaaret, afgive en tilstrækkelig tydelig Maalestok for, hvad hver enkelt Discipel paa dette Omraade har naaet. — *Den mundtlige Eksamen* for disse Klassers Vedkommende afholdes *Mandag den 8. Juli Klokken 8—4*. Da denne Eksamen ingen Indflydelse har paa Børnenes Opflytning, men kun tilsigter at give Hjemmene Lejlighed til at besøge Skolen og faa et Indtryk af Lærernes Undervisning, afholdes Prøven kun paa den ene Dag og i enkelte Fag for hver Klasse; det er dog maaske ikke overflødigt at bemærke, at Disciplene intet faar at vide om, i hvilke Fag, der skal eksamineres, samt at disse vælges efter Samraad mellem Bestyrer og Lærere saaledes, at samtlige Fag eller Hovedgrupper af Fag bliver repræsenterede. — *Onsdag den 10. Juli Klokken 9* afsluttes

Skoleaaret; Eksamenstestimonierne og de skriftlige Skolevidnesbyrd uddeles, og Disciplenes Ordning i Klasser til næste Skoleaar meddeles, hvorefter der afholdes *Sangprøve*. Samtlige Hjem og Venner af Skolen og Børnene indbydes herved baade til Eksamensdagene og til Afslutningen; deres Nærværelse vil give disse Dage forøget Betydning baade for Disciple og Lærere.

Efter Afslutningen tager *Sommerferien* sin Begyndelse.

Det nye Skoleaar begynder *Onsdagen den 21. August Klokken 9*. — Børnenes Forældre og andre Venner af Skolen indbydes til at overvære det nye Skoleaars Indledning.

De, der vil tale med mig om Børnene, anmodes om
at komme de søgne Dage Kl. 11—3.

H. C. Frederiksen.

Indhold.

	Side
Indledning 1.	3.
2. Hvad er Maalet?	” 6.
3. Vasen.	” 7.
4. Tale og Billeder	” 11.
5. Foredrag og Oplæsninger	” 13.
Større Fornøjelser og Udflugter	” 15.
Bibliotek og Samlinger	” 16.
Hr. og Fru Høgsbro	” 17.
Disciplenes Forældre og Værger	” 22.
Disciplene	” 25.
Eksaminer i 1894	” 27.
Eksamenstilsynet	” 27.
Eksamensudfald i 1894	” 28 og 29.
Eksamenskandidater i 1895	” 30.
Undervisningsfagenes ugentlige Timetal	” 31.
Skolens Lærerkrefter	” 32.
Husordningen	” 34.
Alm. Bestemmelser og Ordensregler	” 35.
Skriftlige Vidnesbyrd om Disciplene	” 38.
Betalingsvilkaar	” 39.
Skolearbejdet i de forskellige Fag i 1894—95	” 41.
Skolebøger i det nye Skoleaar	” 61.
Forandringer angaaende Forberedelseseksamen	” 67.
Indbydelse	” 71.

Eksamensskemaet for 1895 er indhæftet bag i Meddelelserne.

mundtlig Eksamen M

Kl. 8—10	V. Latin og Græsk
„ „—„	III. Dansk
„ „—„	II. Engelsk
„ „—„	I. Historie
„ „—„	6. Regning
„ „—„	5. Historie
„ „—„	4. Tysk
„ 10—11 ^{1/2}	V. Fysik
„ „—„	III. Geografi
„ „—„	II. Dansk
„ „—„	I. Dansk
„ „—„	6. Dansk
„ „—„	5. Naturhistorie
„ „—„	1.—2. Dansk
„ 11 ^{1/2} —12	Ophold.
„ 12—2	III. Fransk
„ „—„	II. Historie
„ „—„	I. Geografi
„ „—„	6. Tysk
„ „—„	5. Dansk
„ „—„	4. Dansk og Historie
„ „—„	3. Naturhistorie
„ 2—3	III. S. Græsk. R. Fysik
„ „—„	II. Fransk
„ „—„	I. S. Latin. R. Engelsk
„ „—„	5. Geografi
„ „—„	3. Dansk
„ 3—4	Hele Skolen Gymnastik

na

g den 8de Juli 1895.

Hr. Kejser og Dr. Østrup	Nr. 10.
„ Christiansen	„ 2.
Frk. Frederiksen	„ 8.
Hr. Chr. Branner	„ 1.
„ Nielsen	„ 6.
Frk. Tommerup	„ 9.
„ Olsen.	„ 3.
Hr. Plockross	„ 10.
„ Rasmussen	„ 2.
„ Bestyreren	„ 8.
„ Christiansen	„ 1.
Frk. Frederiksen	„ 6.
Hr. Lefolii	„ 3.
Frk. Tommerup	„ 9.
Hr. Chr. Branner	„ 2.
„ Christiansen	„ 8.
„ Rasmussen	„ 1.
Frk. Olsen	„ 6.
„ Frederiksen	„ 3.
„ Tommerup	„ 9.
Hr. Lefolii	„ 4.
„ N. Branner og Hr. Plockross	„ 5 og N.-v
„ Chr. Branner	„ 2.
„ Rasmussen og Frk. Olsen	„ 3 og 1.
„ Lefolii	„ 4.
Frk. Tommerup	„ 9.
Hr. Nielsen	